

No. 3
(57-58)
**19 JULI
1916**
AFZONDER-
LIJKE
NUMMERS
12½ CENT

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

ABON-
NEMENT
PER
KWARTAAL
f 1.50
PER WEEK
12 CENT

Ds. A. S. TALMA. †

In den avond van 12 Juli is in het Diaconessenhuis te Haarlem overleden Ds. A. S. Talma, oud-minister van Landbouw, Handel en Nijverheid, in wien de anti-revolutionnaire partij een zwaar verlies lijdt. Ds. Talma, die zich sinds 1913 uit de actieve staatkunde had teruggetrokken, werd in 1864 te Angeren geboren en bereikte dus den leeftijd van 52 jaar. In 1901 werd hij candidaat gesteld voor de Tweede Kamer in Tietjerksteradeel; in 1908 bracht de val van 't kabinet-De Meester en 't optreden van 't kabinet-Heemskerk hem aan het hoofd van het departement van Landbouw, Handel en Nijverheid. Als minister heeft hij bloot gestaan aan scherpe critiek van beide zijden; men herinnert zich nog de verwerping van zijn Bakkerswet, en zijn strijd om zijn complex Verzekeringswetten, die hij in moest dienen in een tijd dat de idee van het staatspensioen meer en meer veld won. In 1913 werd Talma ambteloos burger en keerde daarna tot zijn oude beroep terug.

STEUN DOOR ARBEID

In de Engelsche oorlogsalbums welke onder den naam van Illustrated War News verschijnen, komt geregeld een rubriek voor, getiteld: „Little lifes of Great Men”.

Zoo'n korte levensbeschrijving van een man van beteekenisga ik nu ook geven. En de beschrijving begint, erg romantisch.

Eens op een nacht, den onrustigen nacht die den 31en Juli 1913 met den 1en Augustus van het

De heer C. Prince in zijn „laboratorium”, temidden van zijn zeker niet over-talrijke instrumenten en hulpmiddelen.

zelfde jaar verbond, lag in het schoone stedeke Driebergen, lieflijk gelegen in een der mooiste gedeelten van ons vaderland, een man te bed, die tevergeefs poogde den slaap te vatten.

Hij was ongetwijfeld niet de eenige wien het zoo verging in dienzelfden nacht. Duizenden, en nog eens duizenden hebben in den tijd, welke die twee gedenkwaardige dagen aan elkaar verbond, de oogen niet gesloten.

Doch het overgrootste deel van hen werd gekweld door directe zorgen, had het hoofd vol van eigen leed en angsten. Doch die eene man, van wien ik U hier spreken wil, dacht niet voor zich zelf, hij liet zijn blik verder gaan, hij zocht voor anderen. En hij overpeinsde, dat straks een groot aantal krachtige, jonge mannen aan hun omgeving en aan hun werk zouden worden ontrukkt. Hij begreep, dat nadat de agitatie van het eerste oogenblik voorbij was en dat indien op dezen ópschrik geen actie van geweld en strijd zou volgen, straks een andere vijand, grauw en ongezien, zou komen aansluipen: de Verveling.

En hij voorzag, dat, waar men ook voor zou zorgen of

De eerste „operatie” welke van een beschuitbus een hand-lantaarntje helpt maken, (men lette op den instrumentendrager op de tafel; daarmee, en daarmee alleen doet de heer Prince al zijn werkjes).

gezorgd zou hebben, die demon geen bestrijders klaar zou vinden. En daarom koos hij vrijwillig zijn deel in de gemeenschaps-plicht: Zijn geest ging op zoek naar een middel waarmede onze jongens en mannen, als het waar mocht zijn dat zij niet behoeften te strijden, maar moesten

wachten, den wacht-tijd zouden kunnen vullen. Hij peinsde en peinsde. Totdat hij 't voor zich gevonden had. En toen genoot hij weer rust.

Voor kort maar. Want spoedig volgde er voor hem een periode van onverpoosden arbeid. Alleen een onverzettelijke wil en een vaste overtuiging als drijfkracht, konden het doel doen bereiken.

Opzettelijk heb ik in bovenstaanden trant de inleiding geschreven. Gij moet voelen, dat ik U groots ga aankondigen, ook al zijn de voorwerpen waarom het gaat, klein, gering van afmeting en schijnbaar van bijkomstig nut.

Schijnbaar slechts, want wat de heer C. Prince, „de Knutsel-Koning” van Driebergen heeft verricht, kan van zeer groote beteekenis voor ons volk zijn, evengoed als het thans reeds van zeer groot nut voor onze soldaten is.

Opeen zonnigen dag, een van de weinige, welke het einde der Junimaand opvroolijkten, ben ik naar Driebergen gegaan.

Met gulle hartelijkheid (Prince, gul en hartelijk zijn synoniemen) ben ik op Princehof, het zoo aangenaam gelegen en zoo keurig ingerichte landhuis der familie Prince, ontvangen en ik heb den uitdenker van de Afvalkunst, der steun-door-arbeid-idee of hoe men het ook noemen wil, geïnterviewd.

Er zijn lieden, die zoodra zij een courantenmensch bespeuren, wegkruipen in hun binnenste binnen, die zich in hun gereserveerdheid hullen, als een slakje in zijn huisje.

Bij den heer Prince daarvan geen spoor. Hij heeft te lang moeite gedaan om de aandacht van de Pers op zijn werk te vestigen, dan dat hij nu niet met veel genoegen en open armen den vertegenwoordiger van een geïllustreerd

Hoe van een ronde bus een vlakke plaat gemaakt wordt.

blad als Panorama zou ontvangen en van inlichtingen dienen. Zijn mededeelzaamheid, moet ik er onmiddellijk bijvoegen, is heusch niet zoo vrijgevig om eigen eer of luister, heusch niet; voor zichzelf is Prince een zeer bescheiden man, doch hij weet dat het werk waarvoor hij propageert, en het doel dat hij nastreeft, door publiciteit gediend zijn. Dies is hij voor publiciteit heel makkelijk te vinden.

„Ik heb geen geheimen, wat ik doe is voor iedereen. Ik heb er geen belang bij en ik lach als men in mij een uitvinder, een commis voyageur in ideeën, een man die zijn eigen voordeel najaagt, zoekt. En dat hebben ze gedaan. Autoriteiten net zoo goed als de courantenmensen. Wat heb ik moeten werken om mijn eerste damspel gepubliceerd te krijgen. Alsof ik op elk stuk een gulden verdiende. Ik heb mij niet laten afschrikken. Op één dag ben ik in tweeërlei „vermomming” bij de redactie van een der grootste dagbladen wezen aankloppen en de tweede maal kreeg ik eerst toegang in het allerheiligste. Maar... toen ben ik niet weggegaan zonder de toestemming om mijn dambordclichés geplaatst te krijgen. Ik wist dat er behoefte aan spelen was, in de fortén, in de cantines, overal waar soldaten bij elkaar waren, bedreigd door de aansluipende verveling. En ik begreep ook dat er in het begin van den oorlog een te kort aan vulling voor de advertentie-kolommen van vele bladen was. Een gebruik-maken van deze ruimte voor het bestrijden van genoemde kwaal, dat was de oplossing. Op één dag zijn er zelfs eens 300.000 damborden gedrukt en het heele land door verspreid. Negentig bladen hebben er respectievelijk hun kolommen mee gevuld, met 10.000-tallen zijn ze in de cantines en in de fortén gekomen, door de soldaten zelf gemaakt of door vriendelijke helpsters of helpers bewerkt.

In ons land zijn ze gebleven, maar ze zijn in gebruik in Duitschland zoowel als in Frankrijk en Engeland, in Oostenrijk net zoo goed als in Rusland. En... wat het mooiste is, die duizenden en nog eens duizenden ontspanningsmiddelen hebben niets gekost. Daar ga ik nou trotsch op dat de afleiding, welke ik den menschen

Kersepitten worden bewerkt om als kralen te dienen. Uitgekookt, gedroogd en daarna bijgeslepen. Gekleurd maken zij een alleraardigst effect, b.v. als versiering aan lampekappen.

geef, hun geen geld kost, alleen wat arbeid. En dat degenen, die er mee gebaat zijn, niet in den zak behoeven te tasten. Maar ook hun, die meewerken, wordt geen financiële offerering gevraagd. Mijn denkbeeld is steun door arbeid, en ik geloof met innige overtuiging dat er geen mooiere steun mogelijk is.

Eerst heb ik bord- en plakwerk gemaakt. Maar toen moest ik naar afwisseling zoeken en kwam toen tot wat ik afvalkunst noemde. 't Woord werd niet mooi gevonden, daarom gebruik ik het niet meer, maar het drukt het denkbeeld beter dan welk woord ook, uit. Kijk eens naar die beschuitbussen, wat is dat? Afval. Dit goed uitgekookte soepbeen? Afval. Deze kersepitten, de restanten van een groentebus, van een doorgebrande gloeilamp: afval; allemaal niets meer waard zijnde, voor de vuilnisbak bestemde voorwerpen.

En nu mee naar m'n werkbank. In m'n laboratorium zal ik U laten zien hoe ik van een ronde beschuitbus een vlak metalen blad maak of hoe ik in een vierkante bus de schaar zet; wat de boor doet bij de kersepit, de zaag bij het been, en als ge even wacht (een oogenblikje maar) ziet ge het voorwerpje dat ik maken wil vasten

Hoe een dominosteen vervaardigd wordt: het boren der oogen.

vorm aannemen. Een groentebus in bloemenbak veranderen, een beschuitdoos tot een alleraardigst lantaarntje omgetooverd, van een niets-en-niemandalietje een kinder-locomotiefje geknutseld, dominosteenen, fiches, dobbelsteen.

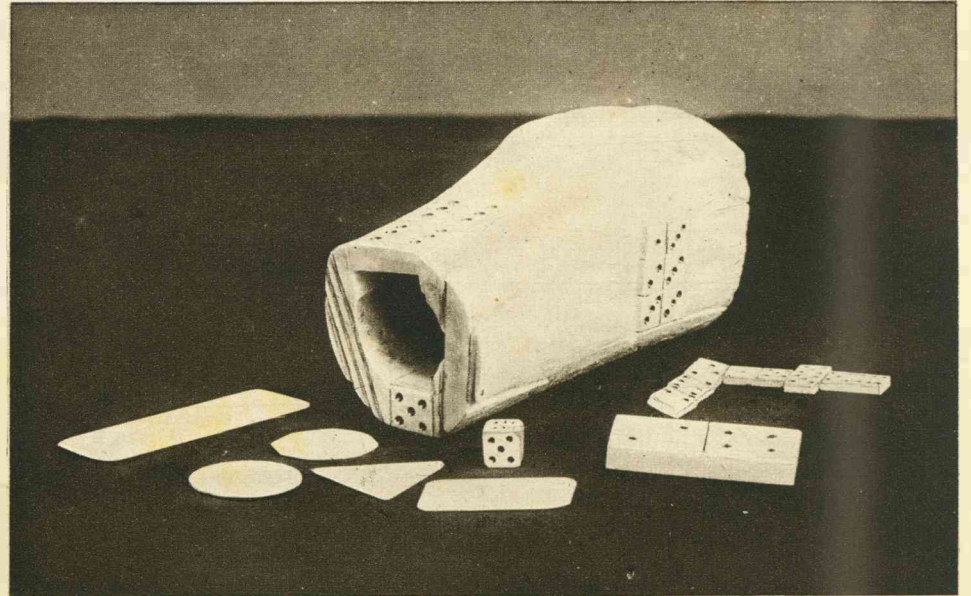
Ik heb alle respect voor huisvlijt, maar ze kost geld, wat ik doe vraagt werk, niets meer...

De rappe hand zat niet stil terwijl de vlugge tong

Van groentebus tot bloempot.

Men lette ook op 't aardige omslag van 't spaarbankboekje, eveneens uit 'n beschuitbus gemaakt.

Van soepbeen tot dominosteen.

Dominosteenen, fiches, inlegstukjes, alles uit een soepbeen vervaardigd.

uitlegden. Ik stond paf.... Ronduit verklaar ik: de uitdrukking is niet salonfähig, doch ik tart de edelste Princesse, van het zuiverste bloed, om iets anders te doen dan „paf staan“, wanneer zij dezen Prince aan het werk ziet.

Wat is nu de beteekenis van dit alles? Aan een groot deel van ons volk is door 'n enthousiast man, die zijn liefhebberij van weleer, in de prettige jongensdagen van een verstandigen meester geleerd, ter beschikking van het algemeen stelde, afleiding van de beste soort gegeven.

Hun weer de waarde van het waardeloze bijgebracht, het nut-bevattende van het nuttelooze, de groote schepingskracht van het kleingewrochte.

Wie den heer Prince aan het werk ziet, ik ondervond het zelf, neemt iets over van zijn geestdrift en leert ook iets van zijn handigheid.

Hij is de beste paedagoog, dien men zich denken kan, omdat zijn opvoedingsmethode ongemerkt en ongewild uit en in het hart ontsproot.

Ge kunt lachen lezers of lezer omdat ik dit schrijf over iemand die niets anders leert dan het maken van een dambord of een dobbelsteen, een knutselstukje of een kinderspeelgoedje. Maar als gij licht, begint gij daarmee, doch

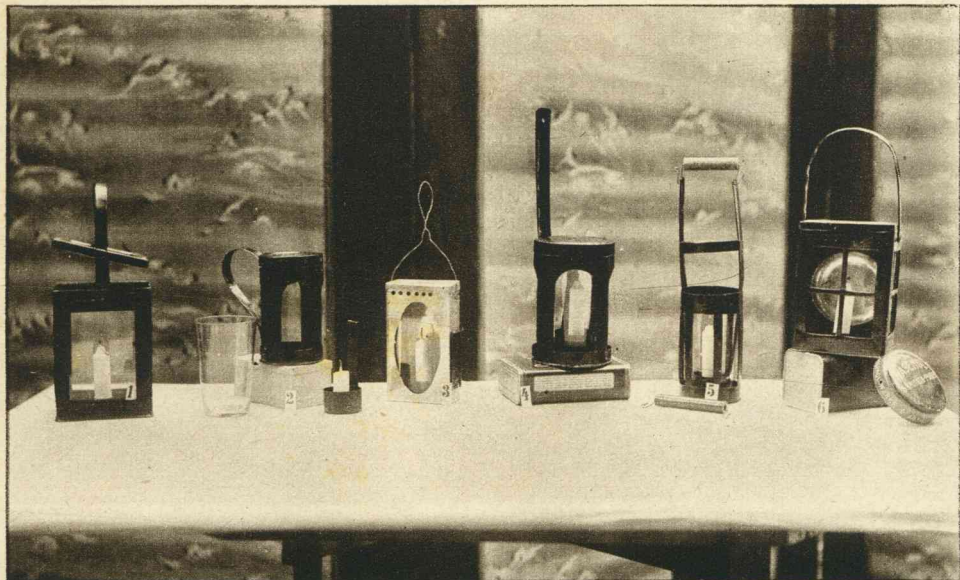
zon die opgaat aan de kimme eerst het licht afteekent, dat daarna doorbreekt, steeds meer en steeds sterker.

om, want ik koneven rustig het vele gehoorde en geziene overdenken...

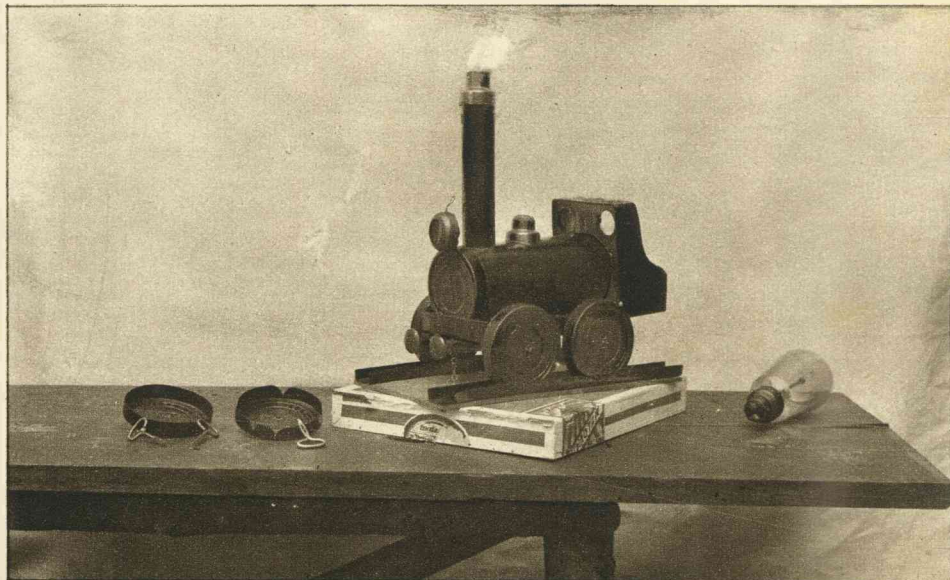

Met Orie en den wagen op stap.

Hoe de heer Prince zijn huis verlaat om de forten te gaan bezoeken. Velen onder onze militaire lezers zullen de bekende „Kuikenren“ van den heer Prince met genoegen terug zien. Alleraardigst is in dezen koffer van eenigszins singulieren vorm alles ondergebracht, zóó, dat in een minimum van tijd de geheele „expositie“ gereed is. En geen ruwe hand zal dien koffer openen. Hoe vaak hebben de fort-bewoners hun „tok-tok-tok“ ter begroeting van deze zending doen hooren.

Links: Een alleraardigste collectie gebruiksvoorwerpen, ontstaan uit uitval en door knutselkunst. Rechts: De locomotief van den mobilisatietrein, gemaakt van beschuittbussen-metaal, de fitting van een gloeilamp, een sigarenkist en een weinig watten. Heel wat jongens van landweermannen hebben vader met zoo'n stuk speelgoed uitbundig blij begroet.

doet het niet ten leste. Want ten leste licht Prince en zijn volgers, en terecht wordt die laatstelach als de beste genoemd.

Want wat is er in de wereld van grooter beteekenis dan „geschiktheid“, een kunst, die in het klein gevormd, in het groot tot nut is; wat kunt ge meer loven dan het bijbrengen van „aanpassingsvermogen“. Iets wat alweer als heel klein een aanvang neemt en zich gestaag ontwikkelt.

Ik zou mijn reeks vragen verder kunnen voortzetten en kunnen wijzen op de beteekenis van de erkenning der waarde van het geringe, de spaarzaamheid, de arbeidzaamheid, de liefde voor het werk, den onderlingen gezonden wedijver, en nog zoo veel meer.

En dit alles ligt in de beoefening der knutselkunst, zooals de heer Prince ze, wellicht in het begin onbewust, maar later in gestadige en logisch doórgedachte ontwikkeling, hielp beoefenen, terwijl hij trok van fort naar fort, zelf onderwijzend, zich niet voelend als een leeraar boven zijn leerlingen, maar als werker temidden van andere werkers, wier arbeid noodgedwongen stil lag en die er naar hunkerden bezig te zijn.

Of des heeren Prince's streven succes heeft!...

Ik heb hem natuurlijk ook deze vraag gesteld.

Na een tijdperk van onbekendheid kwam geleidelijk de waardeering.

Van onder af aan, zooals de

Op de forten werd hij een gaarne geziene gast. Men volgde met groote aandacht zijn uiteenzetting en ook nadat hij vertrokken was werd de „afvalkunst“ niet vergeten. Daarvoor was het resultaat te aantrekkelijk.

Heb ik te veel gezegd toen ik U „the little life“ van een „great man“ aankondigde?

S. Okel.

Princenhof, het huis der Prince's.

Bij deze prent past een woord van hulde aan de heerscheresse op Princenhof, die met bewonderenswaardige medewerking haar man in zijn arbeid steunt. Heusch dames, het is nu niet altijd een ideaal om een knutselenden, forten-bezoekenden echtgenoot te hebben.

En, zooals gezegd, 't kost niets.

Dat is vooral bij den soldaat een factor van belang.

Met duizenden, werkelijk het is geen overdrijving, bezit de heer Prince de bewijzen van erkentelijkheid, welke voor hem de meest aangename belooningen voor zijn geheel belangeloos verrichten arbeid zijn.

Waren de autoriteiten eerst wat teruggetrokken, nu komen ook zij met hun erkentelijkheid en noodigen den heer Prince gaarne uit op tentoonstellingen en tot het houden van cursussen.

Van de hoogste plaats wordt thans dankbaar erkend wat er voor groote waarde in Prince's arbeid ligt die in de kazerne of op het fort begonnen, straks zal doorwerken in het gezin.

„Zie nu eens,“ zei de heer Prince bij het afscheid nemen, „honderd menschen hebben een liefhebberij, een hobby. Ik heb er ook een. Maar het doet mij zoo'n genoegen dat van mijn knutselarij zooveel kunnen genieten. De lessen bij meester Van Kempen in deschool te Gouda ze brengen nu hun rente op...“

En toen kwam de trein en moesten wij afscheid nemen. Eerlijk gezegd: ik was er blij

Ons nieuwe Prijsraadsel.

Hieronder laten wij nog eens de voorwaarden van onzen nieuwen wedstrijd volgen:

Gevraagd wordt ons te willen opgeven hoeveel illustraties Panorama in den afgevoeren 3en jaargang Juli 1915 — Juli 1916 gebracht heeft.

De inzendingen behoeven eerst 1 September 1916 in ons bezit te zijn, zoodat men tijd te over heeft, het aantal foto's nauwkeurig te tellen.

De telling geschiedt over de nummers die tusschen 1 Juli 1915 en 30 Juni 1916 verschenen zijn. Iedere abonné mag slechts met 1 inzending aan den wedstrijd deelnemen.

De op de omslagen voorkomende illustraties worden slechts voor zoover zij tot het redactioneel gedeelte behooren, meegeteld. Versieringen, die eventueel aan de foto's zijn aangebracht, worden beschouwd als behorende bij de illustratie, dus niet afzonderlijk gerekend.

De inzendingen moeten, voorzien van naam en adres, in een gesloten couvert, waarop „ILLUSTRATIE-TELLING PANORAMA“, vóór 1 SEPTEMBER a.s. in het bezit zijn van de Directie, DOEZASTRAAT No. 1., LEIDEN.

Wanneer door niemand het juiste getal wordt ingezonden, ontvangt diegene den prijs, die het dichtst-nabijkomende getal heeft opgegeven. Vervolgens weder de inzender van het daarop volgende getal. Wanneer twee of meer inzendingen gelijke getallen bevatten, zal door loting worden beslist, aan wien de prijs ten deel valt.

Als prijzen stellen wij beschikbaar:

- Een 1en prijs van f 50.—;
- Een 2en prijs van . 25.—;
- Een 3en prijs van . 10.—;
- Een 4en prijs van . 5.—;
- Een 5en prijs van . 3.—;
- Een troostprijs van . 2.50,

en verder een aantal prachtige Boekwerken. Aan dezen wedstrijd kan dus ieder mededelen.

De Onderwijs- : Bioscoop :

Verhaalden wij een vorige maal onzen lezers van een fabriek, die films ten gebruike bij het onderwijs ver-

vaardigde, thans mogen wij ook wel eens de aandacht vestigen op een inrichting, welke geregeld dit bioscoop-onderwijs aan de kinderen geeft. Het is het „museum ten bate van het Onderwijs”, Nieuwe Markt 2, den Haag, waar de bedoelde voorstellingen gegeven worden. Of kan men eigenlijk wel van „voorstellingen” spreken? Moeten het niet eer „aanschouwelijke lessen” genoemd worden? vraagt men allicht. Ach, de naam doet maar weinig ter zake; wat wij bijwoonden, was zoo plezierig en kinderharten-inpakkend als er maar een voorstelling denkbaar is, en tevens — of juist daarom? — zoo leerzaam als men zich maar eenige les voorstellen kan. Wij voor ons persoonlijk hebben al evenzeer genoten van de voorstelling op zichzelf als van het denkbeeld, hoezeer dergelijke film-vertooningen aan het gemakkelijk en snel begrijpen door het kind en zoo aan zijn ontwikkeling te stade komen...

Doch eerst even een paar woorden over de inrichting, waar de vertooningen plaats hebben. Het „museum ten bate van het onderwijs”, vult sedert Mei 1909 de bovenlokalen van het gemeentegebouw aan de Nieuwe Markt, het voormalige, bekende hôtél „Le Maréchal de Turenne”. Dit museum, eigenlijk nog veel te weinig bekend, bevat een schitterende verzameling voorwerpen op elk gebied van onderwijs; men vindt er van alles wat bij het onderwijs in de land- en volkenkunde, aard- en delfstofkunde, plant- en dierkunde, nijverheid, geschiedenis en aardrijkskunde te benutten is; een schitterende verzameling. En het is daar, dat de schoolkinderen, in het gezelschap van hun onderwijzers, of anders rondgeleid door den directeur Dr. Van Cappelle of den Conservator, den heer Van der Meulen, bij hoopjes komen om, naar Van Alphen's woord spelend te leeren. Ook worden er lantarenplaten vertoond, (waarvan het museum een uitgebreide verzameling bezit,) beelden van Oost- en West-Indië, den sterrenhemel, verscheidene bedrijven, enzovoorts. Maar het meest in trek bij de kinderen is de bioscoopvertoning. De toegang is kosteloos, en de groote liefhebberij maakt den toeloop zóó, dat er op sommige dagen kaarten door de directie aan de scholen, nu eens aan deze, dan aan die, gezonden moeten worden; alleen de kinderen met een kaart, kunnen dan binnen; het loopt altijd storm, en zonder dezen maatregel zouden er wel een tiental zalen of nog meer noodig zijn om al de kleine liefhebbers te bergen. Want het groote-menschenpubliek moge, zooals wij boven zeiden, bij lange na niet de belangstelling voor dit museum toonen welke het waard is, over de belangstelling van de kinderen heeft de instelling wis en zeker niet te klagen. In het afgelopen jaar werd het museum bezocht door eventjes 'n 20000 kinderen. Ge kunt u dus wel voorstellen, dat dan zeker ook de bioscoop-middagen aardig wat jonge kijk- en leergierigen trekken.

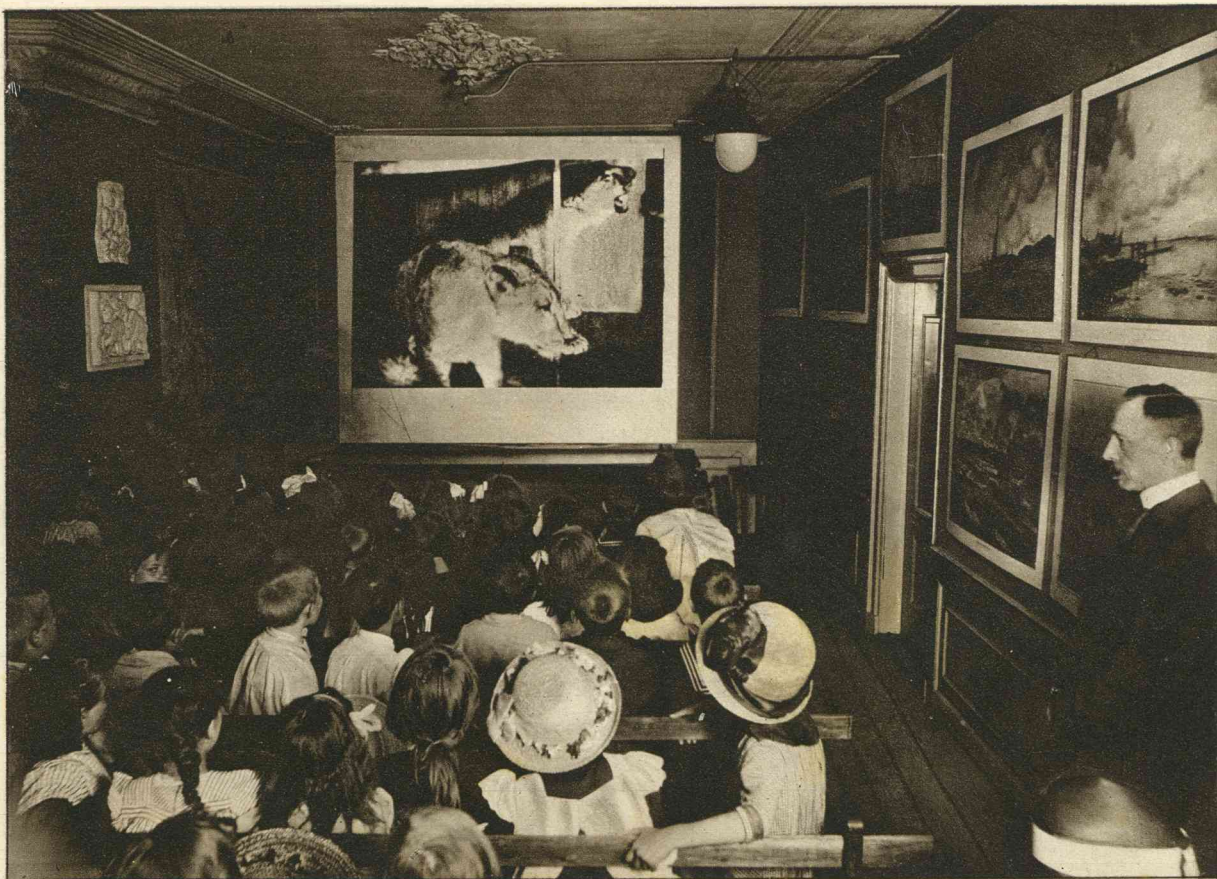
Het is een formeel bioscoop-theater; met een aluminium projectie-plaat, waarvan het voordeel is, dat de beelden veel lichter erop uitkomen. Het lokaal is met ruim opgestelde banken voorzien. En in den achterwand is het projectievenstertje; daarachter is een ruime en praktische Cabine gebouwd, alles naar de laatste eischen der techniek, als gold het een tiptop mondain bioscoop-theater. De technische leiding is toevertrouwd aan den zoon van den directeur. Deze heer Van Cappelle Jr. heeft de technische leiding geheel alleen in handen; hij vertoont de films, behandelt alles wat met de projectie verband houdt, en heeft niet weinig bijgedragen tot het succes dezer schoolfilms door het aanbrengen van een inrichting van eigen vinding, waardoor het beeld geruimen tijd kan stilgezet worden op

DE ONDERWIJS-BIOSCOOP. Kiek van het jeugdige publiek bij een vermakelijk film.

Dr. H. VAN CAPPELLE, directeur van het museum ten bate van het onderwijs, in den Haag.

Een voorstelling van den onderwijsbioscoop.

het doek. De heer Van Cappelle Sr., die den kinderen de films verklaart, drukt in de zaal op een knopje, en wip, daar staat het beeld muissstil, zoodat den kinderen details en bijzonderheden rustig en duidelijk aangetoond kunnen worden.

Het is een lieve lust te zien met welk een toewijding en begrip de vertooningen door deze heeren geleid worden, en wij brengen gaarne een woord van hulde aan den directeur, die deels geholpen door vermogende kindervrienden, deels door gemeentelijke subsidie, maar ook voor een deel op eigen kosten, de installatie maakte tot wat zij is.

De films, die wij bij ons bezoek voor het kleuterpubliek vertoonden zagen, zijn door de Hollandia-filmfabriek te Haarlem vervaardigd, en ze mogen er wezen. Heele reeksen wilde dieren, haven-bedrijvigheden, en nog een hoop meer. Ook een alleraardigst bedacht kinder-verhaal, „Het klompje van Marietje,” dat een gejuich en een kreten van geestdrift en, ja, zuchten van meegevoel, gillettjes van verrassing, uitroepen van dit en dat, en gelachen en handgeklap van het kinder-

publiek uitlokte, dat wij groote-menschen er van den weeromstuit minstens evenveel pret in hadden.

Het was me ook nogal niet pakkend voor de piere-wieten.

Marietje gaat met haar vader uit visschen. Maar Marietje zelf vischt niet, mag, terwijl papa hengelt, wat wandelen en bloempjes plukken langs de vaart. Ze raakt wat ver weg, en moe van het loopen, zet ze zich in het oeverriet om uit te rusten. Dat ging heel prettig; ze zat zoo lekker in de zon, en had ook nog een leesboek bij haar.

Het plezier was anders niet van langen duur, zie je, want een verdwaalde hagelkorrel van een jager treft haar bij ongeluk in het been. Geen raad van pijn en van angst, hè. Maar toch, ja ze weet raad. Ze schrijft op een stukje papier aan vader een briefje van zoo en zoo is het geval, doet het briefje in haar klompje, en smijt het in het water.

En het lieve, goeie klompje drijft naar de plaats, waar vader vischt, en die haalt het uit het water, leest, laat de sjees thuis inspannen en gaat met moeder de kleine gewonde opzoeken. En ze vinden haar. Nou, en dat begrijp je, wat een toestand, wat een toestand...

De voorstellingen hebben Woensdags-, Donderdags- en Zondagsmiddags plaats, en de kinderen zijn er dól op; dat is zoo klaar als iets. Het enorme nut van zulk een instelling mag uit een oogpunt van onderwijs, en ook van moreele uitwerking, niet worden onderschat.

Dat voelt een elk, die wel eens over dit onderwerp heeft gedacht.

Er is over de quaestie der schoolfilms al zoo eindeloos veel gepraat, er hebben zich welwillende, welmeenende lieden tot adviseerende en voorloopige comité's gevormd; er is veel over gediscussieerd, over gepraat en geschreven, maar gedaan?... Welnu, aan Dr. Van Cappelle de eer, dat hij tot een daad gekomen is, dat hij een inrichting in het leven riep, waar, al is het dan op beperkte schaal, de scholen gebruik van kunnen maken.

Zijn kranig voorbeeld moet nu maar in andere plaatsen worden gevolgd; eerst in de grootere, dan komen de kleinere vanzelf.

Want het vroeger geopperde denkbeeld van reizende projectie-toestellen heeft te veel bezwaren; hoe zal men de reis regelen om met het leerplan der verschillende te bezoeken scholen in overeenstemming te zijn; zal de brandweer het filmen in de schoolgebouwen goedkeuren, enzovoorts.

Neen, er moeten vaste inrichtingen met een zekeren filmen-voorraad worden gesticht, en het is dr. Van Cappelle geweest, die door zijn groote ervaring als paedagoog en zijn liefde voor het aanschouwelijk onderwijs de eerste in den lande werd om zulk 'n bioscoop-inrichting te stichten.

(foto's Hijmans).

UIT HET VOLLE LEVEN

De parochiekerk van O. L. Vrouw van Lourdes te Rotterdam. — (foto Van Tol).

C. A. DEN TEX. †

Te Amsterdam is na een langdurige ziekte overleden de heer C. A. den TEX, directeur van de Stoomvaart-Maatschappij „Nederland”. In de Amsterdamsche scheepvaartkringen was de overledene een zeer gezien persoon. — Hare Majesteit de Koningin heeft verleden week in audiëntie ontvangen den Pauselijken Internuntius, MONSEIGNEUR TACCI, die binnenkort naar Rome vertrekken zal.

MGR. TACCI.

Minister Posthuma weer in de Residentie. — (foto „Hijmans”).

Verleden week heeft Z. D. H. Mgr. A. J. Callier op plechtige wijze de parochiekerk van O. L. Vrouw van Lourdes aan de Prins-Hendriklaan te Rotterdam geconsacreerd. — Vrijdag j.l. is Z. Exc. Minister Posthuma van zijn rustkuur te Ruurlo in de residentie teruggekeerd. Onze fotograaf was zoo gelukkig 'n snapshot van den minister, staande vóór zijn woning, te maken. — De begrafenis van den oud-minister Talma, die te Bennebroek plaats had, werd door een groot aantal autoriteiten en verdere belangstellenden bijgewoond. — Te Amsterdam is op nog jeugdigen leeftijd (goed dertig jaar!) de begaafde Belgische schilder en beeldhouwer Rik Wouters overleden. Te Mechelen geboren, is — na als soldaat gestreden te hebben en hier geïnterneerd — deze jonge, veelbelovende, werkkragtige Vlaamsche kunstenaar in ballingschap gestorven. Bij zijn plechtige begrafenis waren talrijke van zijn kameraden en kunstbroeders tegenwoordig. — Van de werf „De Schelde” te Vlissingen is met goed gevolg te wafer gelaten de onderzeeboot „O. VI”. — Verleden week is in de

De begrafenis van den oud-minister Talma te Bennebroek.

RIK WOUTERS. †

De begrafenis van den schilder-beeldhouwer Rik Wouters.

Tewaterlating onderzeeboot „O. VI”.

Groep van genoodigden bij de historische tentoonstelling van Oud-Enkhuizen.

DE VROEGE-AARDAPPELENTEELT UIT DE STREEK.

Links: De schuiten met de vroege aardappelen aan de markt. Op de foto ziet men op den achtergrond (het gebouw met het torentje) het veulingsgebouw van station Bovenkarspel. De aanvoer belooft nu ongeveer dagelijks van 20.000 tot 30.000 zak. Rechts: De aardappelen gereed voor de verzending. Vooral Duitsland betreft veel vroege „muizen“. Niet zelden verlaat een locomotief met meer dan 50 zwaarbeladen volgwagens het station.

De tragedie van m'n Huishouden

door CISSY VAN MARXVELDT

Er kwam een dag, waarop ik een wijnglas, een botervlootje en onze eenige fruitschaal brak. Het botervlootje liet ik bij het afwassen vallen, dus dat was mijn eigen schuld. Maar het wijnglas viel uit zich zelf, toen ik het buffetdeurtje opentrok; in gruzelmenten kwam het op de fruitschaal neer, waar toen natuurlijk meteen een stuk afknapte. De fruitschaal was mooi, à-jour bewerkt, zooals ik het altijd noemde, en de trots van Jacobus. — Jacobus is mijn man. — Ik zakte dus neer op een stoel, met het angstige weten, dat ik, als Jacobus thuiskwam, mijn „schromelijke onhandigheid“ zooals hij het noemt, zou moeten biechten, en ik wist dat Jacobus het „van zelf vallen“ van het wijnglas niet als een verzachtende omstandigheid zou beschouwen. Op dat punt had ik Jacobus al te veel beproefd. Ik vond het werkelijk angstig zoo'n degelijken man uit zoo'n oer-degelijk huishouden getrouwd te hebben.

Terwijl mijn klein, roodharig dienstmeisje Sientje in de keuken haar hoogste lied galmde, onbewust van het drama, dat zich in de huiskamer had afgespeeld, zat ik op mijn stoel, het hoofd in mijn handen, en liet de vijf huwelijksmaanden, die voorbij waren, de revue passeeren. Ik had Jacobus leeren kennen, toen ik twee jaar geleden met mijn vriendin in Velp logeerde, waar hij met ons in hetzelfde pension was. Daar redde hij me van een wissen dood of misschien van een levenslange vermindering. Op een ochtend waren mijn vriendin en ik er met de fietsen op uitgetrokken; ik was in een eenigszins overmoedige bui, fietste met een slechtwerkende rem bij Carolina-heuvel neer, raakte mijn stuur en mijn trappers kwijt en kwam in volle vaart in de armen van Jacobus terecht, die heel geheimzinnig plotseling opdook. Hij omkleemde me stevig, en ik vond dat beslist een prettige gewaarwording. Eerst had ik met Betsy, mijn vriendin, Jacobus, of liever mijnheer Poelman, we

wisten toen zijn voornaam nog niet, veroordeeld als een houten lat. Maar na dat fietsavontuur begon ik alder over hem te denken, en fin het gevolg was, dat we na twee maanden verloofd waren. O, die Bets was zoo kostelijk, toen ik het haar vertelde. Ze voelde, dat ze alle schampere opmerkingen, Jacobus betreffend, herroepen

Toen we vijf maanden getrouwd waren, had ik al diverse schermutselingen met Jacobus achter den rug. Jacobus, in het gewone leven leeraar zijnde, gewend aan orde en netheid in school, en twee en dertig jaar gewend aan bovennatuurlijke orde en netheid thuis, deed eerst verrukt, toen hij zich verplaatst zag in mijn nonchalant, roezemoezig huishouden, toen verbaasd, toen vertoornd.

Dezen climax van Jacobus' gezindheid had ik al reeds vijf maanden meegemaakt.

En toch deed ik ontzettend mijn best.

't Was toch mijn schuld niet, dat ik niet zoo heel erg handig was; thuis had ik mijn huishoudtalenten nooit kunnen ontplooiën.

Ik schilderde een beetje, dichtte een beetje, deed veel aan sport, en werd schromelijk verwend. Een paar maanden voor mijn huwelijk zou ik me op 't huishouden gaan toeleggen, en als ik onhandig was, en fouten beging, dan lachte mijn lieve, gezellige, onverstandige Moeder me uit, zoodat ik me ging verbeelden, dat ik in mijn onhandigheid heel grappig en aantrekkelijk was.

Enfin, daar ben ik al lang van teruggekomen.

Tot de dag dus kwam waarop ik die drie bewuste dingen brak, en Sientje tot overmaat van ramp 's middags, toen ik uitgegaan was om mijn zinnen wat te verzetten, — de breekpartij had ook 's middags plaats — het eten liet aanbranden.

Nu was het natuurlijk mijn plicht geweest thuis te blijven, en te zorgen, dat Jacobus als vergoeding voor de schade die ik had aangericht, een smakelijk toe bereid dinertje kreeg.

Maar zooveel plichtsgevoel had ik niet.

Na den eten stond Jacobus' gezicht op storm.

Ik kon het me heel goed voorstellen, dus zweeg bescheiden.

Ook Jacobus zweeg, en we dronken thee, terwijl de stilte ons al beklemmender werd.

Toen, terwijl Jacobus voor den tweeden keer zijn krant opnam, om het hoofdartikel nog eens te lezen, kon ik het in deze spannende situatie opeens niet langer meer uithouden.

(Zie vervolg op pag. 10.)

GASMASKERS

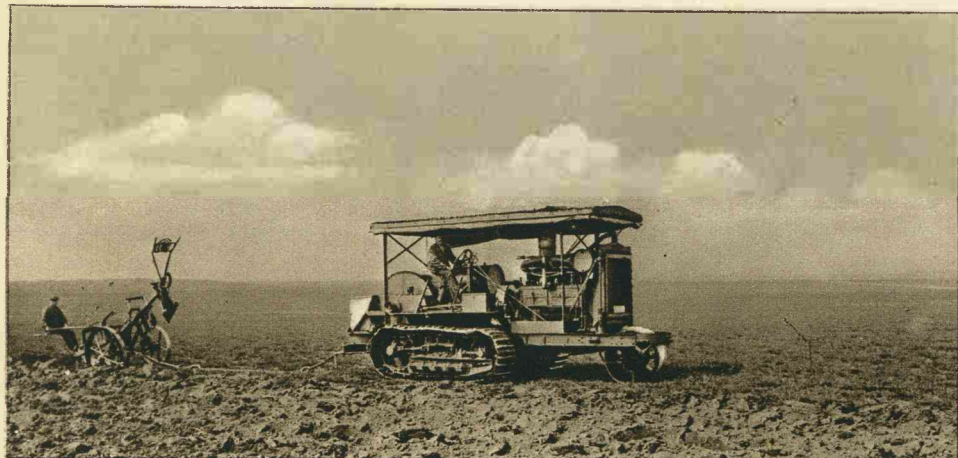
in gebruik bij het Nederlandsche Leger.

Deze gasmaskers zijn bestemd tot bescherming van de militairen tegen vijandelijke aanvallen met verstikkende vergiftige gassen; zij worden, verpakt in kistjes à 250 stuks, bewaard in het Rijks Magazijn van Geneesmiddelen en verstrekt aan de troepen, zoodra dit noodig mocht blijken. Elk masker bestaat uit een bril tot bescherming van de oogen en een daaraan bevestigd gazenzakje, dat bestemd is om de neusgaten en den mond te bedekken. In het gazenzakje bevindt zich een compres, dat de stoffen bevat, die de schadelijke werking der gassen bij inademing tegengaan. Bovendien is nog voor elk masker zulk een compres als reserve opgelegd. Daar de stoffen, waarmede de compressen zijn gedrenkt, minder werkzaam zijn wanneer zij droog zijn, moeten die compressen, voordat het masker voor het gelaat wordt bevestigd, vochtig worden gemaakt, hetzij door het zakje, waarin het compres zich bevindt, in water te dompelen of water daarop te gieten uit een veldflesch. Is geen water bij de hand, dan kan ook een andere waterhoudende vloeistof, bijv. thee of koffie uit de veldflesch, voor de bevochtiging worden gebezigd. Hoe het masker voor het gelaat wordt bevestigd, is gemakkelijk te zien op bovenstaande afbeeldingen.

moest. En dan zei ze met zoo'n komisch snuitje: „'t Is toch wel fijn, Tony, om zoo'n echt-degelijken man te krijgen.“ Daarmee dacht ze Jacobus te rehabiliteeren. Soms gaf het me werkelijk een beklemd gevoel, als ik me die degelijkheid voorstelde, maar ik stemde altijd met Bets in.

Ik herdoopte Jacobus direct in Jimmy. Doch ik betrapte me er vaak op, dat ik net als mijn schoonmoeder en schoonzuster, voluit met een uithaal, Jacobus zei, ofschoon ik Jacobus een monsterachtigen naam vond en vind. Trouwens Jacobus zelf was niet zoo bijsterachtig ingenomen met het légère Jimmy.

HET WERK DER NEDERLANDSCHE HEIDE-MAATSCHAPPIJ.

Het diepploegen van heidegrond met een trekmotor door de Nederlandsche Heidemaatschappij in de omgeving van Renkum.

IS SPAREN VERSTANDIG?

De „ongeorganiseerde” vrouw komt reclameeren omdat op haar rekening verschillende artikelen tegen hoogere dan maximumprijzen berekend zijn. Het baat haar echter niet veel en de uitwerking op haar winkelier is dan ook vrijwel nihil.

Zeg vrouw, hoeveel betaal jij voor een bloemkool? — Dat werd een soort examen. De vader des huizes keek vragend over zijn bril en over zijn krant naar moeder de vrouw, die nog niet dadelijk antwoordde: zij begreep, dat er haar, na haar antwoord: met zwart op wit bewezen zou worden, dat zij te veel betaalde.

„Gisteren nog achttien cent... hoeveel 't vandaag zal zijn weet ik niet”.

Dit laatste werd er uit slimheid achter gevoegd, daarmee dacht ze een slag om den arm te houden; vandaag kon het immers de prijs zijn, die daar in de krant genoteerd stond! Maar haar kleine list baatte haar niet, zij zag het al dadelijk aan het gezicht achter de krant en achter den bril.

„Zoo, dan betaal je allang zes cent teveel, hier staat het — de officieele opgave van de maximumprijzen, die

„Toe, moet ik nu elken dag met mijn krant aankomen? Zes zijn ze waard, en meer krijg je niet.”

„Even goeie vrienden, mevrouw, maar ik kan ze d'r niet voor laten”.

En tot haar groote verbazing zag de huisvrouw, die dacht, dat 't een kwestie was, van 'ter op aan laten komen, en dus niet toegaf, dat de man zijn karretje voortduwde en zonder omkijken verdween.

Hoe kwam dat nu? Wel, de groentenventers hadden met elkaar afgesproken, beneden een zekeren prijs de groenten eenvoudig niet te laten. Zij hebben, zoowel als andere handelaars, de kracht beseft van een organisatie, en tegenover dien bond staat de huisvrouw als enkeling en dus als de zwakste.

Is het niet vreemd, dat in deze tijden, nu er zooveel over bezuinigen wordt gesproken, en de één haar grootere onkosten van het huishouden tracht te dekken, door zelf te verdienen, de ander zit te cijferen en te cijferen om de uitgaven te verminderen, het idee, dat zij als huisvrouw ook een element in de maatschappij is, dat door organisatie zijn kracht zou kunnen doen gelden, nog maar bij weinigen ingang vond?

In verschillende staten van Amerika bestaat reeds sedert eenige jaren „the Housewives' League”, een bond, die reeds veel goeds wist te bereiken. De organisatie is zeer eenvoudig. Er bestaat een nationaal comité, waartegenover de verschillende stedelijke comités zeer onafhankelijk staan en zelfstandig werken. In elke stad is de League verdeeld in districten, elk met een leidster aan het hoofd.

Deze heeft als taak, zich van de verschillende inkoopvraagstukken in haar district op de hoogte te stellen.

De resultaten

worden op de geregelde vergaderingen medegedeeld en besproken, en zoo heeft er een uitwisseling van ondervindingen op dit gebied plaats.

„Uw doel is, de oneerlijke kooplui te bevechten, is 't niet?” vroeg een der toehoorders aan Mrs. Heath, de oprichtster van den bond.

„Dat niet precies,” was het antwoord, „wij bemoeien ons alleen met de eerlijken! Kennen we er een als eerlijk, dan geven wij hem zooveel te doen, dat er voor den oneerlijken niet veel te verdienen overblijft. Wij werken opbouwend, niet afbrekend. Ken de waarde van hetgeen ge koopt, dan is er geen kwestie van overvragen.”

Die nationale bond waakt over de beurzen der huisvrouwen. Velen hadden opgemerkt, dat, hoeveel moeite

zij zich ook gaven met zuinig koken, spaarzaam branden, vlijtig naaien, zij bitter weinig resultaat van haar voortdurend zorgen hadden. Er was ergens een financieel lek, dat niet gestopt kon worden door de degelijkste huishoudelijke kernis of de grootste zelfopoffering.

Mrs. Heath heeft dit lek gevonden en de huisvrouwen opgeroepen tot het stoppen ervan. Het lek was niet binnenshuis, maar buiten de keukendeur; de huisvrouw heeft jaren lang gezwoegd en gespaard, alleen om buitenstanders te bevoordeelen. Zij dacht baas te zijn in haar huishouden, meesteres over al haar helpers, de leveranciers, en feitelijk was zij hun onderdaan, die kon betalen, den prijs, dien zij goedvonden te vragen.

Nu zijn we in oorlogstijd, en voor vele levensmiddelen zijn maximumprijzen vastgesteld. Dat heeft wel in vele opzichten geholpen, maar gevallen, zooals met den weglappenden groenman doen zich nog dagelijks voor. Wij worden overvraagd, weten het, maar staan er, alleen, machteloos tegenover.

En na den oorlog, wanneer alle wegen voor den handel weer vrij zullen zijn, wanneer de wereldmarkt weer in volle fleur gaande is, en er geen reden meer zal zijn de levensmiddelen zoo duur te houden; wanneer er, van overheidswege geen prijzen meer worden vastgesteld, wat zullen de huismoeders er, ieder afzonderlijk, tegen kunnen doen, wanneer de leveranciers eenvoudig bij de oorlogsprijzen blijven, en onredelijke winsten maken, ten koste van menig moeilijk uitgespaard penninkje?

De manifestaties, die de vrouwen onlangs in Amsterdam en andere plaatsen tegen de duurte hielden, wijzen al op een wakker worden van het gevoel: eendracht maakt macht, bij de huisvrouwen.

Moge het spoedig tot een ernstige organisatie komen, waardoor de vrouw, gewapend met waren- en waarde-kennis niet meer als enkeling tegenover den koopman staat, met een onzeker „is dat niet wat erg duur?”, maar waardoor zij deel uitmaakt van een bond, die dicteert, en die, omdat hij vele duizenden leden sterk is, gehoorzaamd zal worden.

H. S.

Het bestuur der „Vrouwen-organisatie” komt den winkelier, die, thans aan een „georganiseerde” vrouw, te veel berekend heeft, uitleg vragen en hem vertellen, dat zoo hij met deze practijken wensch voort te gaan, hij geboycot zal worden. Of de man nu echter van houding veranderd is!

Kleine Gedachten.

Leven is een kunst. Er zijn mensen, die die kunst nooit leeren en daardoor niet leven, maar geleefd worden.

Hoe vrij wij ons gevoelen, hangt slechts daarvan af, hoeveel ketenen wij kunnen dragen zonder het te bemerken.

Men gebruikt dikwijls vele woorden om er één uit te wisschen.

Er zijn gedachten en wenschen, welker meester men moet worden om niet hun slaaf te worden.

De mode is een tyran, die allen gebied te dragen wat slechts enkelen kleedt.

De vrouwen trippelen, maar hun verstand doet reuzesprongen.

Vaste en sterke tanden zijn nuttiger dan een groote mond.

Op een „officieel” onder-onsje deelen de huisvrouwen elkaar hun ervaringen op economisch terrein mede, waarbij blijkt dat het telkens wederkeerend thema is: „beetgenomen”.

de minister voor de groenten vaststelde: twaalf cent voor de beste bloemkool, zes voor een bos peen van vijf en twintig wortels — hebben de onze er zooveel?”

„Dat heb ik nooit geteld... maar 't zal wel”, en ze dacht aan de magere bosjes, waarvoor ze acht cent betaalde.

„Nu, tel ze eens voor de grap, ik wed, dat je je vergist. Hier, lees dit maar eens, 't is goed het te weten.”

Daar stond 't genoteerd, allemaal prijzen, waarvoor zij nooit haar groenten kreeg. En verder nog een krachtige oproep aan alle vrouwen, om vooral niet meer te betalen, en daardoor de venters te dwingen, zich aan die prijzen te houden.

Daar werd gebeld — de groenman, ze zou hem krijgen.

„Wat kost je bloemkool vandaag?”

„Spotprijs, mevrouw, voel is wat een zware, en hard als een kei — zestien cent.”

„Dat zijn er vier te veel beste man, op 't lijstje van de maximumprijzen....”

„O, u 't schijnt te weten — nou, ik laat 'm u voor twaalf, omdat het in de krant staat, maar, geloof u maar, da 'k er zoo nog geld op toeleg”.

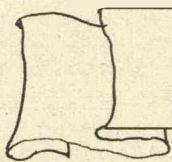
Zij geloofde er niets van, maar zweeg, en betaalde haar twaalf centen.

Den volgenden dag het zelfde spelletje. Gauw nog eens een oog in haar lijstje geslagen en toen: „wat kosten je worteltjes?”

„Acht cent een bos”.

Een hopelooze toestand! Alles wordt duurder: de winkelier rekent méér dan hij mag en de inkomsten blijven onveranderd. Rest slechts één uitweg: organisatie.

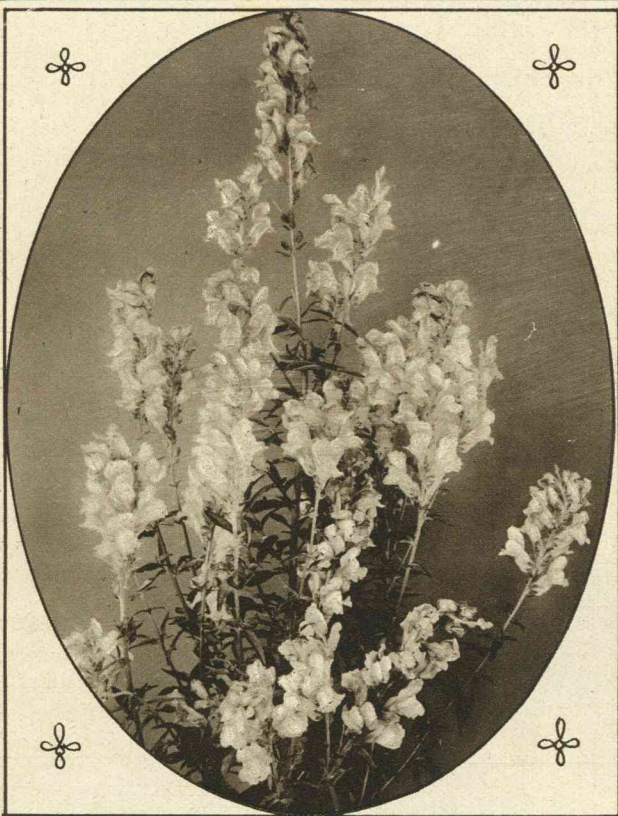

ZOMER=

Rode kersen tusschen 't bladgroen nopen
 Stil tot plukken handjes van fluweel;
 Over trossen bessen, rood en geel,
 Ziet men goudgestreepte wespen loopen.
 Wikke slaat de rosse vleugels open,
 Poogt te ontvluchten aan den ranken steel;
 Boterbloemen, klein, ontelbaar veel,
 Komen schuchter uit het gras gekropen.

Tortels kirren in de beuketoppen,
 Fluistren zachtjes van hun wenschentel,
 Steken bij elkaar de donzen koppen.
 Eindeloos weerkaatst de waterval
 't Zonlicht in een zee van gouden droppen:
 Zomer, zomer, zomer overal.

*Uit: G. H. Priem, Metea e. a. Gedichten.
 Uitg. C. L. G. Veldt.*

Leeuwenbekje «Rosalind», zacht-rose bloeiende plant

Boschbessen-pluk

Hooiers aan het werk.

Diverse soorten A

Groote Brandnetel, Scherpe Boterbloem en Madeliefjes.
 (foto A. Vermeulen)

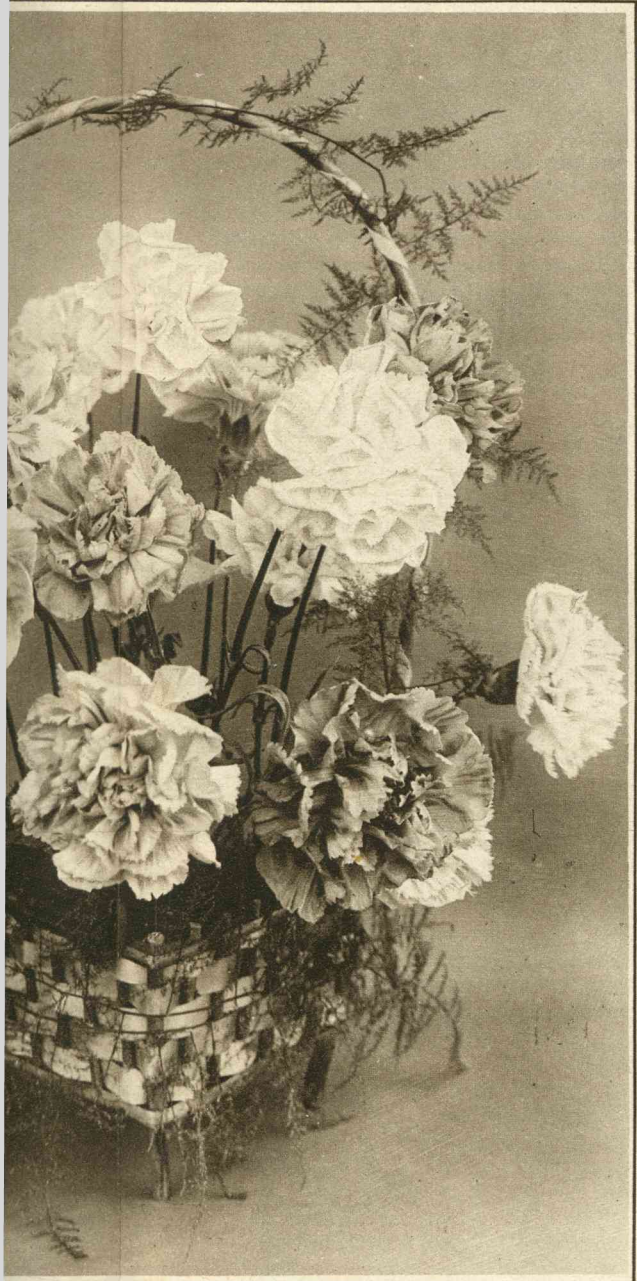
Witte Aalbessen.

Vruchtdrager

bessen-plukken in het bosch.

soorten Amerikaansche Anjelieren.

(foto's Tepe)

vruchtdragende Perzikketak.

WEEELDE

De groote zon, de zomer is
ten oosten uitgeklimmen,
bezoekende zijn koninkrijk...
de koning is gekomen!

De volkeren, de grooten en
de kleenen, alle lieden
hem koninklijk begroeten gaan
en blijden inkom bieden.

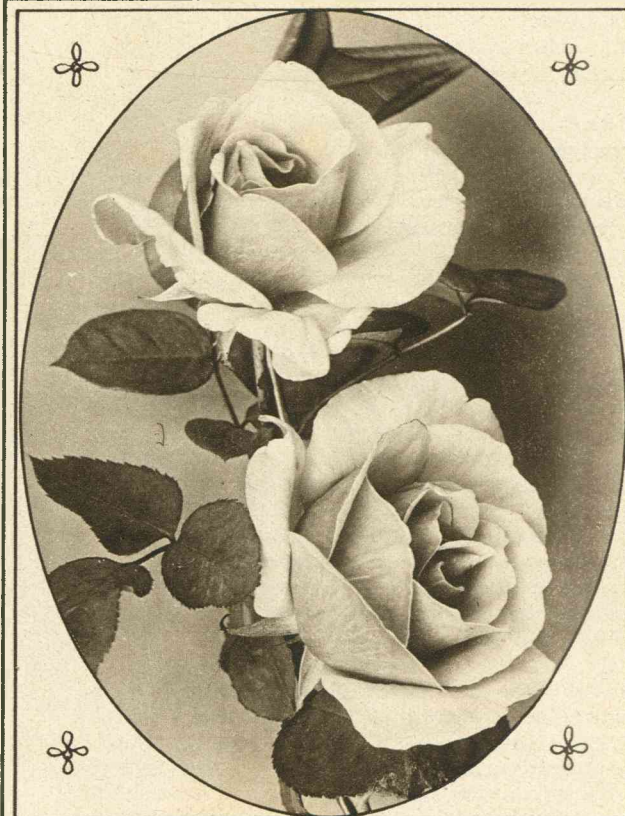
De mannen zijn veel sterker nu
ten arbeide, en de vrouwen,
ze slaan wel nog zoo dapper, met
de la, de weefgetouwen.

De jongens en de maagden, als
of ze al nog kleene waren,
gaan loopen in de lanen, in
de lucht, en spelevaren.

Het kindtje, dat geen tonge en heeft,
nu zingen kan; en 't aaien
van moeders hand- en mondgebaar
vriendtoevig tegenkraaien.

De vogels zingen, de aarde zingt,
de kruiden en de blommen...
de zomer is, de groote zon,
de koning is gekomen!

*Uit: Guido Gezelle, Rijmsnoer. 1e deel.
Uitg. L. J. Veen.*

Roos "Madame E. G. Hill".

Het opladen van het hooi.

Doornbessen.

Korenbloemen.

(foto A. Vermeulen).

(Vervolg van pag. 6).

„Jimmy,” zei ik; en ik wist direct, dat ik Jacobus had moeten zeggen.

„Ja”. — Zijn hoofd bleef achter de krant.

„Ik moet je nog iets vertellen, zeg.”

„Ja?” — De toon werd vragend, het hoofd bleef achter de krant.

Ik vond dat zeer geschikt, en vervolgde dus moedig, starend naar het lichtje onder den trekpot: „Ik heb vandaag een botervlootje gebroken.” — „Uil,” dacht ik, „waarom begon je niet met de fruitschaal.”

„Zoo,” zei Jacobus, en liet de krant zakken, terwijl zijn grijze oogen me heel koel aanzagen. — Ik wist nooit, dat grijze oogen zoo iets kouds konden hebben. — „Zoo, het is wel een wonder dat jij iets breekt.”

Ik vond, dat ik dat gevoeglijk negeeren kon, en ging voort: „Ja, 't was erg jammer, 't viel zo maar uit mijn handen, zie je. Maar er is nog iets.” Even haperde mijn stem, dan rad afwikkeld: „Er is een wijnglas uit het buffet gevallen op de fruitschaal.”

„En,” zei Jacobus. Zijn stem klonk ijsig.

„Beide stuk,” bekende ik met den moed der wanhoop.

Opeens schoof Jacobus zijn stoel woest achteruit, zoodat hij snerpde over het vloerkleed. „Antonia!”

„O, zeg toch alsjeblieft Tony,” smeekte ik.

„Antonia,” zei Jacobus, „wat ben jij voor een vrouw!”

„Och Jimmy,” en ik voelde de tranen gevaarlijk dichtbij. „Jimmy”...

Jacobus verdween, en ik viel neer op den divan, snikte het uit. Was de gebroken fruitschaal dan zoo iets vreeselijks, dat ik moest hooren: „Antonia, wat ben jij voor een vrouw?” Ik huilde eerst om dien uitroep, toen over mijn heerlijke, zonnige jeugd, die voorbij was, toen om mijn thuis, dat mij zoo ver weg leek te zijn, daarna even om de fruitschaal, ten slotte maar weer om de woorden: „Antonia, wat ben jij voor een vrouw!”

Natuurlijk had ik op het laatst geen tranen meer, en eindigde ik met de divankussens op te wippen met mijn rechtervoet. Daar was ik altijd heel handig in geweest, en ik begon me beslist te amuseeren. In dit spelletje verraste Jacobus

succes langs neutrale banen. Toen kuchte Moeder en zei: „Antonia, Jacobus was gisteravond bij ons, en je moet het me niet kwalijk nemen, kind, maar wat hij ons vertelde was bedroevend.” Moeder schudde het hoofd. „Beslist bedroevend.”

„Zoo,” zei ik, en ik lachte beminlijk.

„Ja, en daarom moet er verandering komen. Nu hebben Jeannette en ik zoo gedacht. Je moet onze Kaatje maar eens een tijdje hebben.” — Kaatje was Moeders gediensstige, die ze al twintig jaar had. — „Je weet, dat Kaatje zeer geschikt is, bijzonder geschikt; ze kan dan meteen Sientje

MARY FLEISCHMANN.

Ter gelegenheid van haar 30-jarig jubileum in het verzekeringswezen, dat mej. M. FLEISCHMANN te Haarlem, verleden week herdacht, heeft zij talrijke blijken van waardeering ondervonden. — Te 's-Gravenhage is op 49-jarigen leeftijd overleden de heer A. HYNER, de bekende landschap- en interieur-schilder

A. HYNER.

in de goede richting leiden, die lijkt me nogal wild,” besloot Moeder met een heftigen knik.

Natuurlijk barstte ik toen los. „Dank u zeer, ik wil Kaatje niet. Sientje is niet wild. En ik kan haar best leiden, daar heb ik Kaatje absoluut niet voor nodig. Dus houdt U astublieft dat model bij U.”

„Antonia,” zei Moeder, nog kalm, als sprak ze met een ondeugend kind, „hoe kun je nu zoo tegen jezelf zijn. Je begrijpt toch wel, dat dit voor Jacobus zo geen leven is. Het eten altijd aangebrand, nooit iets op tijd klaar.”...

„Ja, en ik breek alles,” viel ik in.

„Ook dat nog,” beaamde Moeder. „Enfin, als je Kaatje een week hebt, zul je wel zien, hoe veel je van haar leeren kunt.”

„Zal ik u nu eens wat zeggen,” ik trachtte mijn stem in bedwang te houden, „ik wil Kaatje niet. En als u ze toch stuurt, dan zeg ik u, dat ik wegga. Dan kan uw Kaatje hier heelemaal alleen de huishouding doen.”

Toen Moeder en Jeannette ontsteld verdwenen waren, dacht ik na, lang en ernstig. Ik vond Jacobus laf, om achter mijn rug zoo met zijn Moeder te konkel. Een opstand, dien ik niet meer trachtte te onderdrukken, deed mijn hoofd kloppen en mijn slapen gloeien. Tegen Jacobus kon ik niet spreken. Dus durfde hij niet informeren, hoe alles afgelopen was. 's Avonds ging hij weer naar zijn Moeder, en den volgenden morgen om negen uur kwam Kaatje en nam bezit van mijn huis. Uiterlijk bleef ik ijsig kalm, keek mijlen over Kaatjes zure gezicht en onberispelijke katoenen japon heen. Kaatje wachtte mijn bevelen, die ik trouwens niet had te geven, niet af, maar ging meteen naar boven naar de slaapkamer, waar ik haar vinnige stem tegen Sientje hoorde bewerken, die schijnbaar protesteerde.

Terwijl Kaatje boven het roer in handen nam, keek ik beneden het spoorboekje na voor den geschiktsten trein naar huis; ik besloot den snel van half elf te nemen. Toen schreef ik een kort, kernachtig briefje aan Jacobus: „Ik ben naar huis, noem het te logeeren. Ik kom weer bij je, wanneer Kaatje voorgoed weg is. Eén ding moet ik je nog zeggen: Je had Kaatje moeten trouwen!”

Het laatste half uurtje besteedde ik om mijn koffertje op de logeerkamer in te pakken. De blouses en japonnen die ik meenam, droeg ik voorbij Kaatje, alsof ze lucht was. Toch terwijl ik bezig was mijn spulletjes in te pakken, kwam er een naar, beklemmend gevoel in mijn keel. Ik ging weg,

logeeren: Sientje, magere, roodharige Sientje, snikte het op die mededeeling uit. Een vervaarlijk gejammer maakte haar gezicht paars. „Maar kind, kalm een beetje,” zei ik bedarend. Doch Sientje, met haar boezelaar haar gezicht bewerkend, was de eerste tien minuten niet te kalmeeren. „En blijft zij hier,” hikte Sientje er ten slotte uit. „Voorloopig,” zei ik, mijn handschoenen aantrekkend.

„Nou, maar dan gaan ik ook weg,” zei Sientje resoluut. „As U d'r niet bent, en alleenig Mijnheer en dat serpint bove, dan gaan ik ook hoor!” — „En als ik dan weer thuis-kom?” vroeg ik. — „O, dan kom ik weer bij U,” en de verknoetheid straalde Sientje uit de behuilde oogen. Toen ik om kwart over tien mijn huis uitstapte, was het alleen Sientje's verwrongen gezicht, dat me nakeek, en ik voelde, dat de eenige, die werkelijk van me gehouden had in dat huis, Sientje geweest was.

III

„Maar Tony, kindje, hoe kom jij hier?” Zoo begroette Moeder mij, Moeder, gezelliger en dikker dan ooit.

„Vindt U 't niet leuk?” was mijn wedervraag.

„Natuurlijk kind, eenig. Geef mij je mantel maar en je hoed; ziezo, nu je handschoenen, dan kan Marie alles wegbrengen.” — Marie, keurig in zwart japonnetje met witten boezelaar en hagelwit mutsje op, toch wel iets anders dan mijn brave, verwilderde Sientje, dacht ik, nam mijn goed over, bracht mijn koffer naar boven. — „Op Mevrouws eigen kamer,” zei Moeder nog. Ik wreef mijn handen tegen elkaar. „Eenig Moes, weer op mijn oude kamer te slapen.”

„En hoe gaat het met Jacobus?” vroeg Moeder.

„O goed,” zei ik. — Moeder keek me aan, verwonderd over die koude, onverschillige woorden. Toen zei ik: „Moesje, ik heb u massa's te vertellen. En ik zal het meteen maar doen, voordat Vader en Gerard thuiskomen.”

„Nee, lieve meid, eerst wat eten hoor!” En Moeder sneed brood voor me, bediende me, verwende me, zooals Jacobus me nooit verwend had. Eindelijk kon ik gaan vertellen. We zaten samen, arm in arm op de canapé, en ik leunde mijn hoofd op Moeders schouder. Dat maakte het vertellen zooveel gemakkelijker.

J. MIDDELKOOP.

Tot burgemeester van Hedel is benoemd de heer J. MIDDELKOOP. — Tot lid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Holland is benoemd de heer A. H. GERHARD.

A. H. GERHARD.

Toen ik klaar was, voelde ik me omvat door Moeders armen terwijl haar lieve innige stem vroeg: „En jij, Tony, heb jij heelemaal geen schuld?” — „O ja, ook wel natuurlijk,” bekende ik ruiterlijk. „Ik heb vreeselijk veel gebroken, en het eten was wel eens aangebrand, en zoo, maar hoe vindt u nu dat optreden van Jacobus en van zijn moeder, en dan die malle, magere Jeannette ook nog, die natuurlijk haar wijsneus er ook in heeft moeten steken.” — „Ja, dat kan ik niet direct goedkeuren,” zei Moeder, „maar toch vind ik het erg naar, dat alles zoo gelopen is.”

Moeder vertelde later aan Vader en Gerard mijn geschiedenis in zeer verzachtenden vorm. Onderwijl pakte ik boven op mijn eigen oude, lieve kamer mijn spulletjes uit. Er was zoo weinig mogelijk in veranderd sedert mijn trouwen, en alles leek me zoo bekend, alsof ik nooit weggegaan was. Even wenschte ik, dat ik maar nooit was weggegaan. Toch, o vrouwelijke logica, toen Gerard, mijn broer, een flinke boy van twintig, first-class footballer, zwemmer, roeier, zeiler, en wat dies meer zij, 's avonds tegen me zei: „Sterkte Tonny, ik vond Jacobus nooit goed genoeg voor jou. Hij deed zoo heelemaal niet aan sport, hè? Zoo'n echte lampepit,” toen zei ik verontwaardigd: „Nee, Jimmy is geen lampepit hoor! En ik wil niet dat je dat weer zegt.” Ik zag Vader en Moeder even glimlachend naar elkaar kijken, en ik verwonderde mij over mijn uitval.

Den volgenden dag betrapte ik er mezelf op, dat ik aldoor naar de post uitkeek, of er ook een brief van Jacobus kwam. Toen er niets kwam, was ik bespottelijk teleurgesteld. Toch kon ik van Jacobus niet verwachten, dat hij me na zou snellen, om me te smeeken terug te komen, hoewel ik dat een aardige oplossing gevonden zou hebben. Ik zou dan natuurlijk mijn condities maken. Ik zou... en 's nachts huilde ik me in slaap, ondanks mijn heldhaftige voornemens.

Een week ging voorbij. Ik hoorde niets. Alleen kwam er een zeer vreemd uitzienende ansichtkaart van Sientje, waarop ze me in slordige hiërogliefen meedeelde, dat ze thuis was, en thuis bleef, tot „Mevrouw weer terug was”. Dat deed me toch wel goed. Jacobus had nu het rijk alleen met Kaatje. Ik grinnikte in mezelf.

Moedig ging ik een nieuwe week in, die me wel emoties, maar geen Jacobus bracht. De emoties bestonden in kleine,

DR. C. NOORDUYT.

Te Nijmegen is overleden, in den ouderdom van 93 jaar, dr. C. NOORDUYT, de stichter van het Protestantsch Wilhelmina-Ziekenhuis. — In den ouderdom van 78 jaar is te 's-Gravenhage overleden de gepensioneerde inspecteur van de administratie bij de Kon. Marine W. F. E. LE RUTTE.

W. F. E. LE RUTTE.

mij, dien ik niet had hooren thuiskomen. „O,” zei ik, terwijl een kussen, dat ik miste, vlak voor Jacobus' voeten neerrolde. Jacobus nam het kussen wenkbrouwfronsend op, en rangschikte het zorgvuldig bij de andere nog op den divan liggende. Ik stond op, en streek voor den spiegel mijn haar terecht.

„Tonia”. Jacobus schraapte zijn keel. „Tonia, ik ben bij Moeder geweest. Je begrijpt wel, dat het zo niet langer kan. Je breekt alles, en je weet, dat je niet koken kunt. Je begrijpt dat dit een onhoudbare toestand is voor een man.”

„Ja, en,” zei ik, omdat Jacobus even zweeg.

„Moeder komt morgenmiddag eens bij je praten,” besloot hij. — Toen wist ik, dat mijn straf naderde. ...

II.

Den volgenden middag trok ik uit pure oproerigheid mijn mooiste, meest moderne blouse aan, die me zeer flatteerde. Sientje, die me bijzonder verknocht was, draaide als een bewonderende page om me heen. „Wat glimt ze mooi,” zei ze, de zij mijner blouse bedoelend. Ik haalde den roes uit het boord nog hooger tegen mijn haar op en lachte triomfantelijk in den spiegel. Er werd gebeld. „Daar is de oude Mevrouw,” zei ik. En Sientje verdween als een wervelwind. „O jé,” hoorde ik haar nog zeggen.

Binnen kwamen de Moeder van Jacobus, en zijn zuster Jeannette, beiden met gelegenheidsgezichten. Ik deed zeer beminlijk, gaf stoelen, schonk afternoon-tea, presenteerde bonbons, en deed zoo onbevangen, alsof er nooit een fruitschaal gebroken was.

Moeder keek afkeurend naar mijn blouse.

„Hooft dat zoo?” vroeg ze.

„Wat?” vroeg ik naïef.

„Die flodder uit je nek.”

„Ja,” zei ik, even voor den spiegel coquetteerend. „Latest Novelty. Aardig, vindt u niet?”

„Nou,” zei Moeder met zuurzoet gezicht. — Jeannette zei niets. Jeannette, hopeloos stijf, hopeloos vervelend en onaantrekkelijk, zou nooit een ware zuster voor me worden, dat had ik op 't eerste gezicht gezien. Net als ik ook direct geweten had, dat ik tegen Jacobus' Moeder steeds met moeite Moeder zou kunnen zeggen.

Ik leidde het gesprek gedurende twintig minuten met veel

DRIE GOUDEN ECHTVEREENIGINGEN.

Den 15en Juli vierden de heer J. v. d. Baren en Lolkje van der Warde te Amsterdam hun 50-jarige echtvereniging. De beide oudjes verheugen zich in een goede gezondheid en genieten in breede kringen veel sympathie. — Het echtpaar Van Breugel uit Gemonde herdacht in de afgelopen week het feit dat zij vóór 50 jaar in het huwelijk traden. Ze zijn nog zeer kras en opgewekt. — Te 's-Gravenhage herdacht het echtpaar Marks hun 50-jarig huwelijksfeest. Hoewel beiden nog kras zijn, konden zij dit heuglijk feit niet in hun familiekring vieren, daar de 73-jarige bruidegom in het Gemeente-Ziekenhuis te 's-Hage wordt verpleegd.

weg van mijn huisje, misschien voor kort, misschien voor altijd. Een paar tranen druipen opeens neer op mijn mooie witte crêpe de chine blouse. Maar daar hoorde ik Kaatjes stem tegen Sientje: „Je moet goed in de hoekjes stoffen; dat schijnen ze je hier niet geleerd te hebben.” En ik verhardde mijn hart.

Ik riep Sientje om mijn koffertje naar beneden te dragen, vertelde haar kalm, dat ik voor een tijdje naar huis ging

heel kleine oneenigheidjes met Moeder. Het begon met iets onnoozels. Moeder zei: „Och Tony, zou jij je slaapkamer niet wat op willen ruimen? Ik vind het niet prettig, wanneer Marie daar zoo'n rommel vindt.” Ik prikkelbaar, en door Jacobus' zwijgen, en door alles, stormde naar boven, gooide roets-roets wat in de kasten, trapte schoenen in een hoek, en deed zeer baldadig. Moeder, die kalm achter me aan gekomen was, keek me niet met haar gewonen, zonnigen blik aan. „Ja kindje, als je thuis ook zoo'n rommel maakt, dan begriep ik dat Jacobus...” „O ja, toe maar, stemt u Jacobus maar bij,” viel ik verwoed in. „'t Is goed hoor! Ik zal wel weer weggaan. Dan ga ik wel naar Bets, die zal me wel beter begrijpen.”

„Tony,” zei Moeder alleen. En ik zoende haar meteen berouwvol. „Moedertje, weest u maar niet boos. Ik ben een naar, ondankbaar spook.” — „Je moet toch heusch wat netter worden, Tony,” zei Moeder, me even vertroetelend.

Zoo kwamen er meer scènes. Voór mijn trouwen lachte Moeder om mijn onhandigheidjes, nu maakte ze aanmerkingen, vriendelijke gemoedelijke aanmerkingen, maar ik voelde ze toch. En ik voelde ook, hoe Moeder Jacobus niet meer veroordeelde. Twee weken was ik thuis, twee en een halve week, drie weken. Ik werd zoo nerveus, dat ik om alles hilde. Toen

EEN PLECHTIG OOGENBLIK.

De bezoekers van de Algem. Vergadering van de Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels woonden verleden week gezamenlijk de plechtige eerste-steenlegging bij van het nieuwe gebouw der Vereeniging op de Heeregracht te Amsterdam. (V.F.B.)

Ruim een maand was ik thuis, en ik was op een middag, toen Marie naar haar zieke zuster was, in de keuken aan het scharrelen met een groot boezelaar voor, en ik rook juist aan een heerlijk, verrukkelijk toetje, toen de keukendeur

oplettend voor Jimmy te worden, want nu zou ik alles, alles voor hem kunnen zijn.

„Ze hadden om mij niet behoeven te verhuizen,” zei ik opeens.

OPENING DER DRUKKERIJ C. N. TEULINGS.

Verleden week Maandag had de plechtige opening plaats van de nieuwe drukkerij van de firma C. N. Teulings te Den Bosch. Deze inrichting is in ons land een der grootste op dit gebied en is thans geheel op modernen voet geschoeid. Bij de opening waren talrijke hooge autoriteiten tegenwoordig (V.F.B.)

kwam er een briefje van Sientje; of ik nog lang wegbleef, en dat ze Meneer tegengekomen was, die er zoo raar en mager had uitgezien.

Die woorden vervolgden me. Jacobus raar en mager. Dus dan trok hij het zich toch aan, dat ik weggegaan was. In het schemeruurtje, droomerig-uitkijkend in de stille straat, bedacht ik, hoe Jacobus en ik schemerden. En ik dacht aan Jacobus als Jimmy. Soms zat ik op een laag stoeltje bij hem, of ik hing over zijn stoel, en maakte zijn haar in de war. Vaak vergat ik thee te schenken, tot Jimmy goedig zei: „Krijgen we nog thee, kleine wildebras?” 't Was toch aardig en knus met zijn tweetjes. En s'avonds als hij me voorlas, terwijl ik zoo'n beetje aan een handwerkje prutste, of het liefst op den divan lag, mijn hoofd gedoken in vele kussens! Dat waren ook zalige uurtjes. — Alleen zijn Moeder en Jeannette. Ja, die waren onmogelijk. En die zou ik toch nooit, nooit meer kunnen zien, als, als... ik weer bij Jimmy terug zou zijn...

Ik keek zo afwezig, toen Vader opeens het gas liet ontploffen, ik was zo in-geleefd in mijn droomerijen, dat Gerard plagend zei: „Kijk Tony eens. Waar zit jij met je gedachten.” Vuurrood kleurde ik, en ik trok gauw de overgordijnen dicht om me een houding te geven.

Nog een nieuwe periode trad ik in: „Het boetvaardige tijdperk”, zooals ik het schertsend voor mezelf noemde. Ik begon me overal op toe te leggen, kookte samen met Marie, maakte lekkere schotel-tes klaar, gaf uit mezelf den salon een goede beurt. Moeder kneep me vaak in mijn wang, waarin haast niet meer te knijpen viel. Ik werd ook „mager en raar”. Zoó zelfs, dat Gerard broederlijk opmerkte: „Wat ga jij er gek uitzien.”

plots opengeduwde werd. In de deur stond Jimmy. Ik vergat alles, keukens, toetje, al mijn vroegere grieven, en rende naar Jimmy toe. Natuurlijk hilde ik meteen, snikkend mijn hoofd tegen zijn jas wrijvend. Jimmy streek over mijn haar, liefkoosde me, sprak zacht tegen me op zijn kalme manier

„Ik zou wel mijn best gedaan hebben, en dan... dan was zoo iets niet meer voorgekomen.”

„Schatje,” zei Jimmy.

„Nee, nee, ik ben geen schatje,” protesteerde ik heftig. „Ik ben naar en slordig en vervelend geweest.”

„Nou, nou,” kalmeerde Jimmy me weer.

„En ik zal mijn best doen,” hernam ik heftig. Ik ging welgemoed en zeer gelukkig weer met Jimmy „huistoe.”

Ik had geen enkele conditie gesteld, zooals ik zoo stellig van plan was. Ik had alleen heel veel beloofd...

Nu ben ik drie jaar getrouwd. Mijn huishouden gaat op rolletjes.

Sientje is een keurige nette Sien geworden, en Jimmy ziet er behaaglijk en weldoerft uit.

Hij begint zelfs dik te worden. En ik... ik ben een model-huisvrouw, tenminste, dat zegt Jimmy.

Dat zeggen ook Moeder en Jannette, die pas veertien dagen bij me gelogeed hebben.

En ik denk er zelfs over een boek te gaan schrijven... met „huishoudelijke wenken aan getrouwde vrouwen.”

Kleine Gedachten.

Op het tooneel des Levens valt het gordijn vaak midden in het stuk.

Ook in het edelste menschenhart is een stil hoekje, waar nu en dan verboden wenschen en gedachten ontstaan.

EEN ROODE-KRUIS-TENTOONSTELLING.

Door de afdeling Roosendaal van het Nederlandsche Rode Kruis is aldaar een tentoonstelling geopend, die in militaire en civiele kringen zeer de aandacht trekt. Wij geven hierboven een overzicht van de expositiezaal.

NIEUWE GENEESWIJZE VOOR „MASTOIDITIS”.

De zeer veelvuldig voorkomende ziekte Mastoiditis wordt tegenwoordig door operatie genezen volgens de methode van Dr. F. H. Quix, Lector aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. Voor allen die lijden aan hevige hoofdpijnen, gepaard aan hooge koorts en hersenvliesontsteking is de uitvinding van Dr. Quix van groot belang, maar ook uit zuiver wetenschappelijk medisch oogpunt beschouwd brengen de verkregen resultaten groote veranderingen in de tot nu toe gevolgde geneeswijze. Wegens de plaats waar de operatie moet geschieden en die zich bevindt zeer nabij de hersenen en in de buurt van 'n groot bloedvat, zijn aan de operatie dikwijls groote gevaren verbonden, welke, door de zeer bijzondere eigenschappen van Dr. Quix, die specialist op dit gebied is, aanmerkelijk worden verminderd. — Op onze foto ziet men Dr. Quix een dergelijke operatie doen. De personen zijn v.l.n.r.: Arts I. J. van der Helm; Jhr. Titus van Asch van Wyck; Arts P. Plantenga; Dr. F. H. Quix, lector aan de Rijksuniversiteit te Utrecht; Semi-arts M. Dentz; zuster Willems, Polikliniek- en operatiezuster. (foto Couvée).

DE AVONTUREN VAN JOE JENKINS

(4) II. HET VALSCHE SIERAAD. (Vervolg)

De detective liet een snellen blik door de leeszaai gaan. „We zijn alleen,” zei hij. „Vertel u nu alles, wat u op het hart hebt. En denk u eraan: de dingen zijn niet zoo erg, als ze op het eerste gezicht eruit zien.”

„Het is,” begon de houtsnijder na een lange pauze, „het is iets onverklaarbaars, wat ik u te zeggen heb. Iets, wat er niet bij me in kan.

Ik vertelde u reeds, Mr. Jenkins, dat ik, om den wensch van mijn vrouw, met haar den bioscoop te bezoeken, te vervullen, gedwongen was een haastwerk te onderbreken: zes koffers, namelijk voor den juwelier Stevenbrink. Had ik gisteren misschien tot twee uur 's nachts ononderbroken eraan kunnen voortwerken, dan was ik er wel mee klaar gekomen, zooals het met mijn klant was afgesproken. Maar de eigenzinnige inval van mijn vrouw is daartussen gekomen, en ik kon de koffers niet zooals afgesproken was van morgen om 8 uur afleveren.

Vanmorgen vroeg om half tien wordt er gebeld. Ik doe open; voor mij staat mijnheer Stevenbrink, de eigenaar van de groote juwelierszaak, in eigen persoon; op tamelijk barschen toon zegt hij mij de waarheid. Ik, een weinig verlegen, leid mijn lastgever beleefd in de woonkamer en verzeker hem dat vanavond om voor zevenen alle zes koffers geleverd zouden zijn. Om hem te laten zien, dat het werk tot op een kleinigheid gereed is, haal ik de vijf koffers die klaar zijn erbij. Ik open er een van en maak mijnheer Stevenbrink erop opmerkzaam, hoe heerlijk op dit donkere mat-glimmende hout een schitterend sieraad zou uitkomen. Daarbij krijg ik den inval, het valsche collier van mijn vrouw, hetzelfde, dat u gisteren avond om haar hals gezien hebt,

raad langzaam door zijn vingers glijden. Nadat hij bijna iedereen steen opmerkzaam heeft bekeken, keert hij zich tot mij en zegt:

„Dit sieraad is echt, mijnheer Michaelis. Ja... en niet alleen echt... deze steenen zijn van een heel buitengewone zeldzame reinheid... Wat, zegt u, heeft u er voor betaald?” „Twaalf mark”, stamel ik.

„Voordit sieraad”, zegt hij en kijkt me strak in 't gezicht, „... voor dit sieraad betaal ik u opstaanden voet honderd-zestigduizend mark op de tafel uit.”

Ik treed wankelend een pas achteruit en staar mijn bezoe-

21e ZOMERCONFERENTIE N. C. S. V.

Wij brengen op deze pagina een drietal foto's van de 21e Zomerconferentie der Ned. Christen Studenten Vereeniging gehouden te Nunspeet. Hierboven: Het brandpunt van het kamp. Rechts naast den vlaggestok staat de oud-gouv.-gen. A. W. F. Idenburg in gesprek met de professoren Slotemaker de Bruine en De Zwaan.

ker aan, die mij onafgebroken aanziet. En toen zie ik, hoe in zijn oogen de argwaan opglimt. Ik voel, hoe het bloed mij uit het hart wijkt; een siddering gaat door mijn lichaam, ik omklem krampachtig de leuning van mijn stoel... Wat beteekent dat alles, Mr. Jenkins? Duizend gedachten schieten door mijn denken. Hoe komt de marskramer aan een sieraad, dat een vermogen waard is? En... waarom verkoopt hij het ons voor een paar mark? Wist hij van de echtheid van het sieraad? Zei de juwelier de waarheid? Vergiste hij zich?

Toevallig kijk ik in den spiegel. Ik vang een blik van den juwelier op, die wantrouwend van het sieraad naar mij, van mij naar het sieraad heen en weer gaat. En plotseling voel ik het: je moet een of ander ter verklaring zeggen... hij mag niet weggaan met zulk een gruwelijke verdenking in het hart... één woord van hem, en het ongeluk komt misschien binnen... en terwijl ik mij herstel zeg ik met een zwakke poging om een schertsenden toon aan te slaan: „Ik wilde u maar een beetje op de proef stellen, mijnheer Stevenbrink... natuurlijk is het sieraad echt... het is van Goudstikker in Parijs... ik moet er een étui voor maken voor een Nederlandschen grossier.”

Mijnheer Stevenbrink knikt glimlachend. Terwijl hij me nog een bijzonder twijfelenden blik toewerpt, gaat hij eindelijk weg. Mijn eerste gang was naar de telefoon, Mr. Jenkins. Hoe dank ik God, dat u er is om mij te raden en — misschien — te helpen!”

De detective trad aan 't raam en keek een oogenblik in gedachten naar de Linden. Het gewoel der menschen had op dezen tijd zijn hoogtepunt bereikt: op den hoek der Friedrichstrasse werd de stroom der auto's en équipages onwillig tegen gehouden, om den stroom voorbij te laten, die zich bruisend in de richting van het Station bewoog.

„U vertelde mij,” Joe Jenkins keerde zich om, „van een boek. Van een boek, dat zich midden in den nacht vanzelf opende. Heeft u het bij u?”

De houtsnijder knikte en legde een ingenaaide aflevering op tafel.

„En het sieraad? Ik veronderstel dat u dit ook heeft meegebracht?”

„Ja, Mr. Jenkins...” Uit een aktentasch nam de bezoeker een zwart étui en plaatste het op tafel.

„Welke pagina's van het boek lagen bovenop?”

„Pagina 30 en 31.” Michaelis deed het boek open, bladerde er even in en reikte het den detective over. Deze nam den kalender belangstellend in de hand en liet een opmerkzamen blik over de bladzijden gaan.

„Goed,” hij legde het boek in de schuiflade van zijn schrijftafel, „ik zal me daar een paar dagen mee bezighouden... Nu over uw sieraad... U is overtuigd, dat uw juwelier... evenwel”, onderbrak hij zich. „Komt u. We zullen de meening van uw klant in ieder geval door een tweeden juwelier laten bevestigen.”

Beiden gingen de trap af en traden een paar seconden later op de zon-beschenen, menschenvolle straat.

De eigenaar van de groote juwelierszaak kwam de beide heeren met een diepe buiging tegemoet: „We willen niets koopen,” zei Mr. Jenkins glimlachend. „We hebben alleen de bedoeling, u om een zaakkundig rapport te verzoeken.” Daarmee klapte hij het zwarte étui open en overhandigde het den juwelier. „Wilt u zoo goed zijn dit collier op zijn waarde te schatten.”

De gevraagde schakelde de nernstlamp in, welke stralen zich verblindend over de fonkelende steenen uitgoten... „Een zeldzaam stuk,” zei hij, bijna in zichzelf. En terwijl hij, de loupe voor het oog, naar het sieraad keek, nam zijn gelaat langzamerhand een bijna aandachtige uitdrukking aan. „Dit collier,” zei hij eindelijk, bijna verrukt... „is een werk, zoo wonderlijk, als ik tot heden nauwelijks gezien heb.

„Wanneer u mij naar de waarde vraagt: nu... ik zelf zou op staanden voet voor dit sieraad tweehonderdduizend mark betalen... en daarop nog goed verdienen...”

Joe Jenkins wierp een snellen blik op zijn begeleider, die bleek en met starende oogen de bewegingen van den juwelier volgde. „Ik dank u. Dat is voor ons voldoende. Uw rekening, als 't u blijft.”

„En nu, mijnheer Michaelis,” verbrak Joe Jenkins het zwijgen, nadat beiden langzaam de Budapeststrasse afgegaan waren, „doet u, wat ik u zei: ga direct naar huis... houdt uw vrouw voortdurend in de gaten... het sieraad heb ik voor vierentwintig uur nodig; u moet het mij direct laten.”

21e ZOMERCONFERENTIE N. C. S. V.

Groep gasten, sprekers en oud-leden. (Staande 4e van rechts de oud-gouv.-gen. Idenburg.)

„Heel gaarne Mr. Jenkins,” antwoordde de houtsnijder. „Want u kunt mij gelooven: dit noodlottige collier brandt mij in de handen!”

De beide mannen drukten elkaar de hand. „Verwacht mijn bezoek,” zei Jenkins. „Ik kom: wanneer ik nodig ben, zal ik present zijn!”

Michaelis ging snel over het Potsdamerplein naar de andere straat, waar ergens de tram naar Perlitz afreed, en terwijl de detective hem zwiingend nazag, scheen het hem, alsof de gang van den zich verwijderende met iederen pas zwaarder en langzamer werd... zooals van een ouden man, die stom en treurig een zwaren last door het leven heeft te dragen...

Jenkins keerde zich om en ging met haastige schreden de Leipzigerstrasse af. (Wordt vervolgd.)

21e ZOMERCONFERENTIE N. C. S. V.

Groep van buitenlandsche afgevaardigden: Eenige in Groningen geïnteresseerde Engelsche theol. stud., Herr Miklós en Fräulein Pok uit Hongarije, Fritz Holengren uit Zweden.

— uit haar toilettafeltje erbij te halen en het tot staving van mijn woorden in den koffer te leggen...

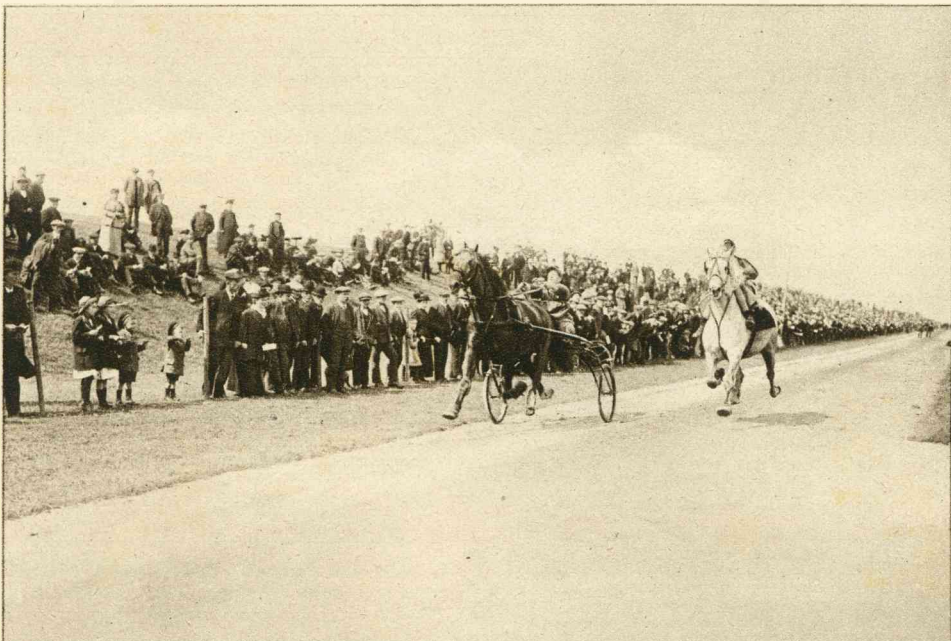
Mijnheer Stevenbrink treedt geïnteresseerd nader en werpt een blik op den halsketting. 't Volgende oogenblik vraagt hij verbaasd:

„Mijnheer Michaelis... hoe komt u aan dit kostbaar sieraad?”

Ik antwoord glimlachend: „Het doet mij genoeg, dat het u bevalt, mijnheer Stevenbrink... maar ongelukkig is het valsche... mijn vrouw heeft het voor twaalf mark van een marskramer gekocht.”

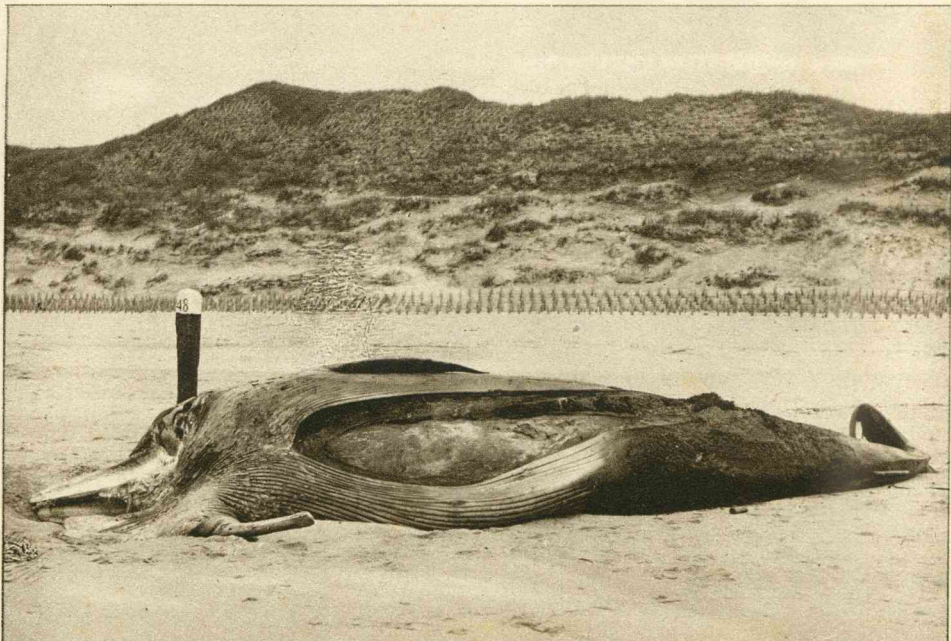
Mijn klant ziet mij met een verbaasden blik aan.

„Veroorlooft u mij”, zegt hij en neemt het sieraad in de hand. Hij haalt een vergrootglas uit den zak en laat het sie-

HARDRAVERIEN TE HARLINGEN.

Ter gelegenheid van de te Harlingen gehouden Landbouwtentoonstelling heeft men aldaar op 13 Juli aan den Zeedijk harddraverijen gehouden, die veel publiek trokken. (foto v. d. Weert).

EEN AANGESPOELDE WALVISCH.

Te Wijk-aan-Zee is een walvisch aangespoeld, die natuurlijk veel bekijks had. De kop van het dier was, vermoedelijk door een mijn, stuk geslagen. (foto I. v. d. Reis.)

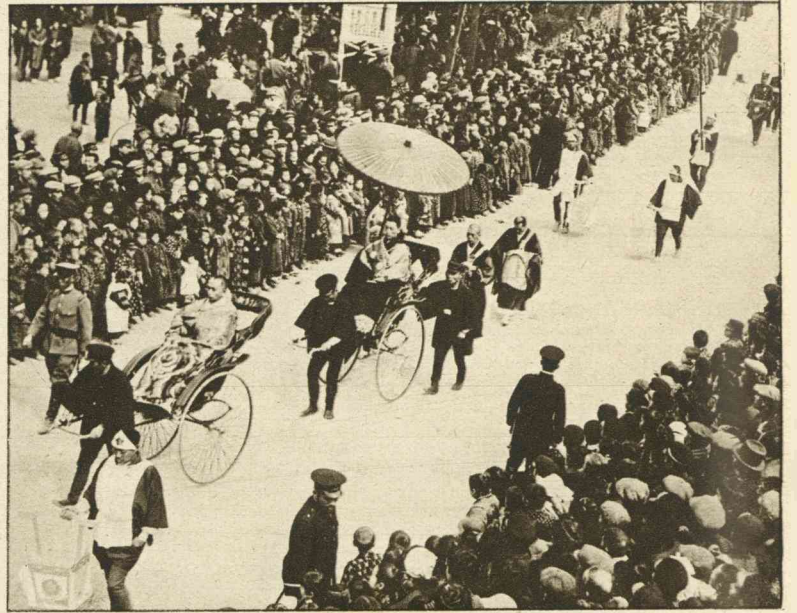
WERELDPANORAMA

Een stout stukje.

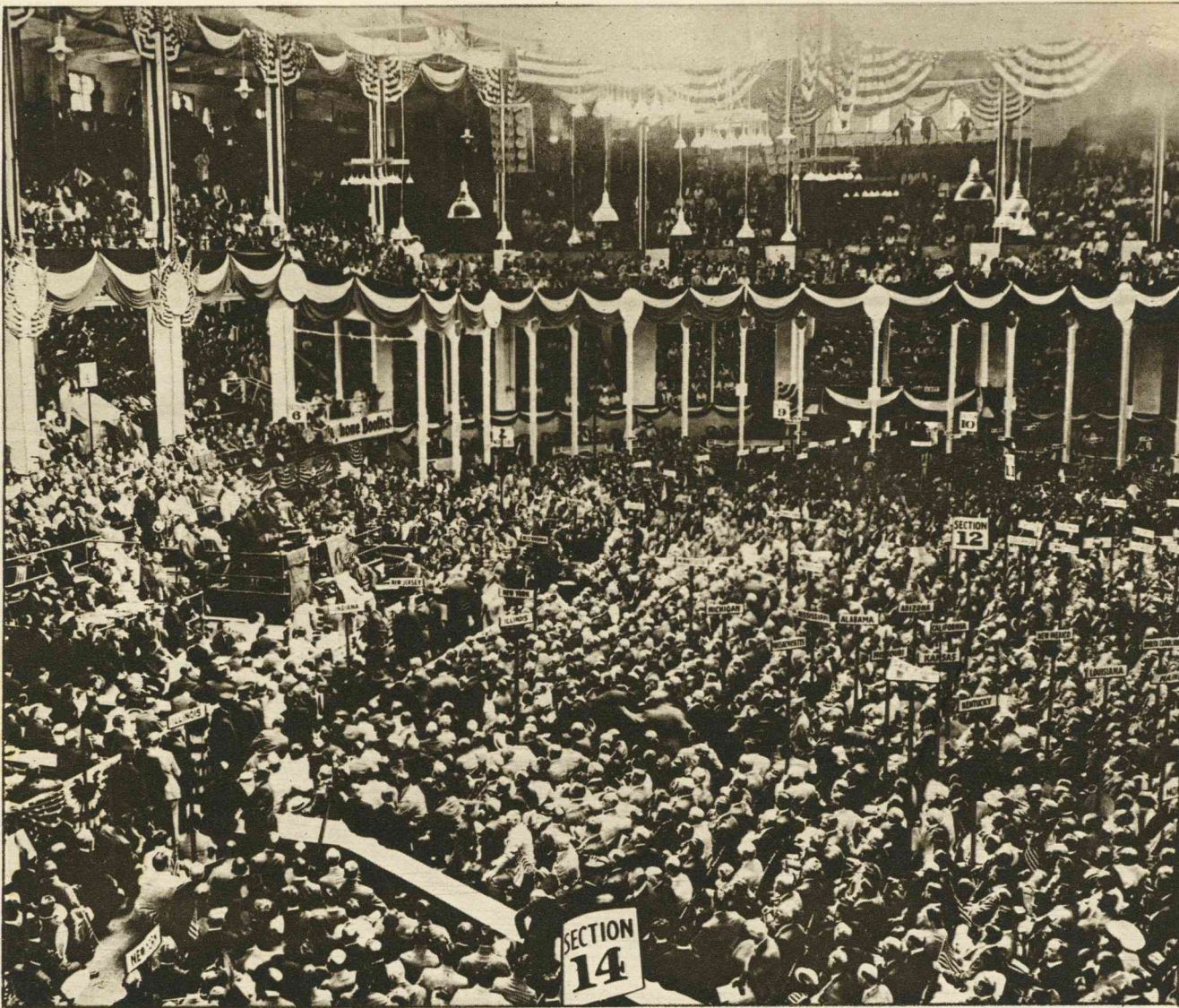
Een nieuw gasmasker.

De begrafenis van den Japanschen generaal Kawannusa.

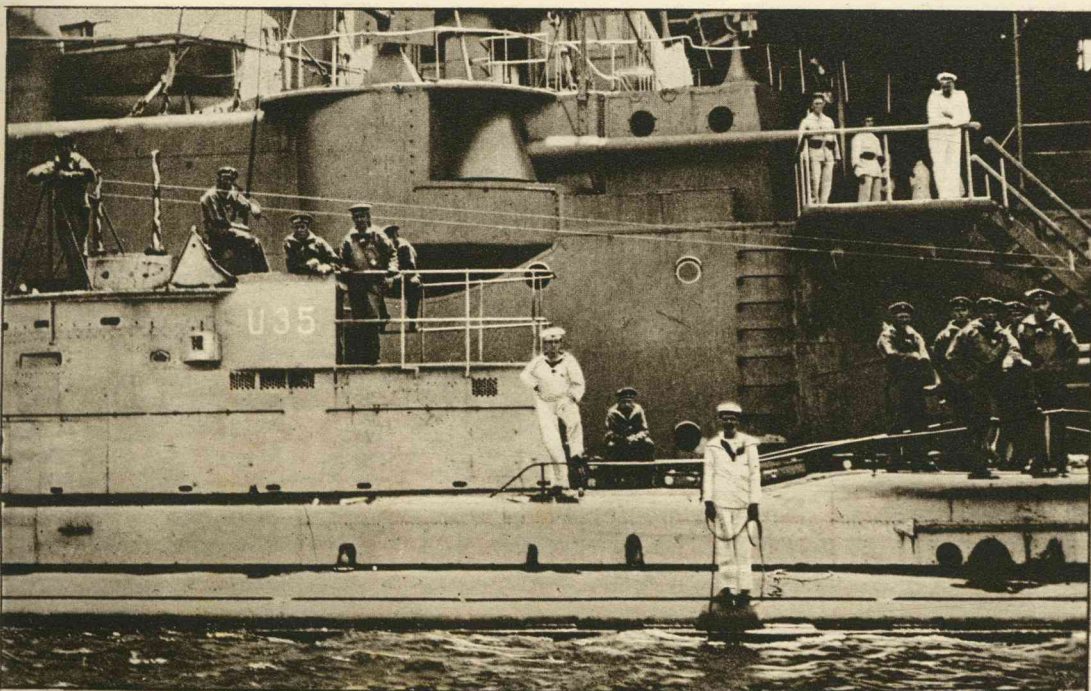
WERELD-PANORAMA

Evenals de cavaleristen hun paard volkomen moeten leeren meester worden, moet ook de wiel- of motorrijder, wiens taak het in het leger is op snelle en zekere wijze berichten of bevelen over te brengen, als het ware een zijn geworden met zijn rijwiel. Niet zelden toch voert zijn weg midden door van granaten omwoelde velden, over door boomen versperde wegen. Hoe de ordonnances worden geoefend, ziet men op de foto op deze pagina, waar op een Engelsch motorrijder een stouten sprong maakt. Met rijwiel en al weet hij zichzelf boven den grond te verheffen om op deze manier b.v. een over den weg liggenden boom te kunnen „nemen”. — In het Britsche leger heeft men sinds eenigen tijd een nieuw soort gasmasker ingevoerd, dat zich voornamelijk onderscheidt door een langere, meer duurzame werking. Hoe ze worden aangewend, demonstreert de bijgaande kiek duidelijk. — Te Tokio had met militaire eer de begrafenis plaats van den Japanschen generaal Kawannusa. Onze afbeelding geeft een gedeelte van den plechtigen, langen stoet. — De propaganda voor de presidentsverkiezingen, die in November a.s. in de Vereenigde Staten zullen plaats hebben, worden natuurlijk weer op echt Amerikaansche wijze gevoerd. De kandidaten loopen als reclame zelf mee aan het hoofd der optochten, demonstraties, die door honderdduizenden worden bijgewoond zijn geen zeldzaamheid. Elke staat stuurt

DE VERKIEZINGEN IN AMERIKA.

zijn afgevaardigden naar deze meetings. Onze foto geeft de vergadering v. d. democratische partij die Wilson als candidaat stelt. — De duikboot „U 35” heeft namens den Duitschen Keizer een brief gebracht aan den Koning van Spanje. Deze onderzeeër heeft in de haven van Barcelona vertoefd, omdat hij volgens de Duitschers, een mailboot was, die geen enkel oorlogsdoel nastreefde. De Geallieerden echter beweren, dat hij op zijn thuisreis 'n schip getorpedeerd heeft en dus wel degelijk onder de categorie der oorlogsvaartuigen gerangschikt diende te worden. Het geval der „U 35” wordt thans door de Geallieerden als bewijs aangehaald om de onlangs in Amerika aangekomen „Deutschland” eveneens als oorlogsvaartuig te beschouwen. Of dit echter gebeuren zal, valt nog te betwijfelen. Op het oogenblik, dat wij dit schrijven, heeft de regering der Vereenigde Staten nog geen beslissing genomen. Wel is haar van bevoegde en gezaghebbende zijde geadviseerd, de „Deutschland” als koopvaardischip te beschouwen. De wijze waarop of hoe een schip zich voortbeweegt — op of onder water — heeft niets uitstaande met het feit of het al of niet oorlogsvaartuig is. Dit wordt natuurlijk alleen bepaald, door het doel wat zij beoogt. En volgens de Duitsche berichten, zal de „Deutschland” de handelsgemeenschap herstellen tusschen beide landen. — Onze laatste foto geeft een kijkje op de markt te Wilna, welke stad vrijwel het centrum vormt van het door de Duitschers bezette Russische gebied. Het leven in deze plaats heeft zich onder Duitsch bestuur zoo goed mogelijk hersteld.

De „U 35”.

Op de markt te Wilna.

HET GOUDSPOOK

— Oorspronkelijke roman van G. DIETERLE —

(15)

(Vervolg.)

De geheime agenten van het syndicaat wisten dat de Engelsche regeering al het mogelijke deed om het recept machtig te worden, en toen men vernam dat Raja Mullah de gast zou zijn van den koning op Windsor Castle, gaf het syndicaat

de opdracht Raja Mullah naar Frankrijk over te brengen.

Eerst toen Raja Mullah reeds op het feest was, waren alle voorbereidende maatregelen genomen.

Op den weg van Windsor naar Londen, daar, waar de straatweg langs de Theems loopt, zou men zijn auto overvallen, en Raja Mullah naar de stoombarkas brengen, die aan den wal lag. Men zou hem daarmede naar Gravesend voeren waar hij aan boord zou gebracht worden van de Dauphine, die onder stoom lag en gereed om het anker te lichten met bestemming naar Frankrijk.

Onder het volk dat zich voor den uitgang van het paleis verdrong, om de mooie toiletten te zien, bevond zich een motorrijder, die zich uitgaf voor verslaggever van een Fransch blad, doch die in werkelijkheid niemand anders was dan de man die den auto van Raja Mullah zou volgen en bij de afgesproken plaats een sein moest geven.

De eerste gast, die vertrok, was Raja Mullah. Zijn rijke Oostersche kleedij trok buitengewoon de aandacht van het publiek, dat zich verwonderde over zooveel rijkdom.

De motorrijder had moeite, om den auto, die bijzonder snel liep, te volgen. De plaats van overrompeling was niet meer ver af, want het donkere water van de Theems schemerde al hier en daar tusschen de boomen. Bij een gevaarlijke bocht verminderde de wagen zijn snelheid. De achtervolger gaf drie korte stooten op zijn hoorn, schoten knalden en een oogenblik later stond de auto stil. De mannen die in een hinderlaag lagen, hadden de banden lek geschoten. De chauffeur werd op den grond geworpen en de auto aan beide zijden geopend. Raja Mullah wilde zijn Oostersch zwaard trekken, doch de kleine ruimte van den wagen belemmerde zijn bewegingen en voor hij zich bewust was wat er gebeurde, was hij aan handen en voeten gebonden en werd hij naar de stoombarkas gedragen, die met de gevangene snel naar het midden der rivier voer.

Het stoombootje voer daarop full speed den stroom af naar zee.

Op het zelfde oogenblik dat de „Dauphine” het anker lichtte, keerde de door den chauffeur gerepareerde auto van Raja Mullah te Windsor terug. De chauffeur deed bij het eerste 't beste politie-bureau aangifte van het gebeurde en de politie stelde dadelijk den adjudant van het koninklijk paleis in kennis van de ontvoering. De koning liet Lord Merton onmiddellijk bij zich komen en deelde hem zichtbaar verheugd het gebeurde mede.

„Wie zou hem ontvoerd hebben?” vroeg de koning. „Ik denk de een of andere regeering die het recept machtig wil worden, en ik vermoed de Fransche, Sire”, antwoordde Lord Merton.

„Juist, zoo dacht ik er ook over, maar ze hadden ons niet beter kunnen helpen. Het terrein is vrij, wij kunnen nu huiszoeking doen in verband met

zijn verdwijning en rustig alles nasnuffelen. . . . en de regeering, die ons nog onbekend is, zit met Raja Mullah, die niets vertelt en die op een tuinfeest bij den koning van Engeland zeker niet met het recept en de grondstof om goud te maken zal rondloopen.”

„Sire, 't is te mooi om waar te zijn. . . .”
„Of niet! . . . Lord Merton! Vooruit. . . . Ik laat alles aan U over. . . . Uw scherpzinnigheid is mij een waarborg voor een goeden afloop. . . .”
„Dank u, Majesteit, ik hoop U te bewijzen dat Uw compliment op zijn plaats is.”

Een uur later reden een tiental auto's in volle vaart naar een der buitens, die vlak onder den rook van Londen lagen. De chauffeur van Raja Mullah diende

MOTORBOOTEN IN HET NEDERLANDSCHE LEGER.

Behalve van auto's, motorrijwielen en echte motorbooten, bedient het leger zich tijdens de mobilisatie ook van geïmproviseerde motorbooten. Dit zijn groot model roeibooten, die van aanhangmotoren worden voorzien en waarvan er een aantal in gebruik zijn voor het verkeer op de binnenwateren. — Onze foto hierboven geeft de booten weer in de vaart.

tot gids. Om ongeveer één uur in den nacht kwam de stoet bij de villa aan. De bedienden verschenen verheugd aan den ingang, in de meening dat hun meester was teruggekeerd. Lord Merton stelde hen echter van het gebeurde op de hoogte en gaf den politie-beambten bevel, het personeel voorloopig naar Scotland Yard te brengen, om te worden gehoord.

De bedienden, die natuurlijk aan het gebeurde

In ploegen werkten de Orientalisten dag en nacht om de hiërogllyphen te ontcijferen, maar de inhoud ervan stelde hen teleur, het waren boeken over den Islam, het Boeddhisme en Hindoeïsme. Men analyseerde de tapijten, die langs de wanden hingen en naar parfums uit het verre Oosten geurden. Na drie dagen en drie nachten had men het geheele huis, uitgezonderd de kelders, nauwkeurig nagezocht. De mannen waren totaal uitgeput en alvorens met het onderzoek van den kelder te beginnen, werd hun op last van den koning een dag rust gegeven.

Het landhuis van Raja Mullah was met de werkkamer van den koning in directe telefonische verbinding gebracht en langs dezen weg werd elk uur van den dag een rapport aan den vorst uitgebracht.

Lord Merton was er van overtuigd, dat de kelders een goed resultaat zouden opleveren en hij had daarmede al dadelijk willen beginnen, doch de koning had last gegeven dat eerst het bovengrondsch deel der woning onderzocht moest worden.

Tegen dat de rusttijd verstreken was, heerschte er in Engelsche regeeringskringen groote opwindig. Immers, wanneer Engeland in het bezit was van het middel om goud te maken zou het zich alle kleine staten tot zijn bondgenooten kunnen maken door voor hen de financieele ruggegraat te zijn. Engeland zou dan eerst inderdaad de wereldheerscher zijn.

's Nachts twaalf uur verzamelden zich allen die aan het onderzoek deelnamen, in de kamer waar een klein jaar geleden Bonboirie gewacht had alvorens hij in den kelder, waar het goud

opgestapeld lag, werd toegelaten.

Voordat men met het onderzoek begon, hield Lord Merton een toespraak tot de aanwezigen. Hij stond tusschen de beide ingenieurs, die het onderzoek leidden, en sprak, een glas schuimende champagne omhoog heffend:

„Mijne Heeren, ongetwijfeld zullen wij nu een vondst doen, die het Vereenigde Koninkrijk, het

Britsch-Indische rijk, en de Engelsche koloniën in alle werelddeelen tot een onaantastbare grootheid zal brengen; daarom, mijne heeren, gebruikt alle energie en scherpzinnigheid, die U door de natuur gegeven zijn, om het kostbaar kleinood op te sporen en het aan de voeten van onzen koning te kunnen leggen.

„Onze namen zullen dan nog gedurende eeuwen en eeuwen door het nageslacht met eerbied worden genoemd!

„Het onderzoek begint, mijne Heeren. God save the king!”

„God save the king!” herhaalden de aanwezigen.

Lord Merton daalde de trap af, gevolgd door de ingenieurs, orientalisten, chemici, werklieden, detectives, justitie-autoriteiten en hooge politie-beambten.

Lord Merton trad op de onderste trede van de trap. Toengebeurde er iets vreesselijks. . . .

De wachten buiten wierpen van ontzetting hun geweer weg en vluchtten het bosch in. . . .

Het geheele landhuis werd, als scheen het van zijn fondamente gescheurd te worden, in de hoogte geworpen en leek wel honderd meter hoog in de lucht, gebalanceerd te worden. De grond braakte vuur en schudde als bij een aardbeving. Even zweefde het gebouw op een wolk van gelen rook en een zuil van vuur, toen stortte het met een geraas als van honderden rollende donders neer. . . .

Een minuut later scheen de grond over een geheele strook te scheuren en vuur, rook en modder te braken. Daarna was het stil.

Het groote landhuis was één puinhoop, de wegen waren door omgevallen boomen versperd. Het gelek

MOTORBOOTEN IN HET NEDERLANDSCHE LEGER.

De gedemonteerde motoren worden weggebracht.

(foto's „Rembrandt.”)

absoluut geen schuld hadden, deden niet de minste poging om te weerstreven. Per auto werden ze naar Londen gebracht.

Lord Merton wreef zich de handen, want nu zou hij beslist slagen; hij had nu vrij spel en er was niemand meer in huis, die hem om den tuin kon leiden. . . . De kasten werden opengebroken, maar er was niets anders in dan kostbaar porcelain. Ze vonden boeken, geschreven in Westersche talen. Enkele boeken waren geschreven met Oostersche karakters op palmbladen, waarvoor de hulp van de grootste geleerden van Engeland moest worden ingeroepen om ze te ontcijferen. Ze snuffelden in vazen van brons, geel koper en goud en vonden niets anders dan een laag stof op den bodem.

wel of er een orkaan gewoed had. — Vanaf de plek waar vroeger het huis van Raja Mullah stond, liep nu een diep ravijn, dat door de Theems met water gevuld werd. De schepen, die in de nabijheid van dit onderaardsch gewelf lagen, werden door de enorme kracht van het water stuk geslagen of ernstig beschadigd.

De slag was zoo hevig, dat de ruiten van het koninklijk slot te Windsor alle stuk geslagen werden en de toren van het parlamentsgebouw te Londen groote scheuren bekwaam.

In het hartje der city, in Picadilly, Windsor, ja zelfs in de monding van de Theems vielen stukken puin neer.

Mijlen in den omtrek was de gloed, door de ontploffing veroorzaakt, waar te nemen geweest.

In Parijs, Antwerpen, Brussel, Vlissingen, Rotterdam en Amsterdam had men zelfs den doffen knal gehoord. De electrische geleiding had haar werk gedaan.

* * *

Alle bladen over de geheele wereld brachten telegrammen over de groote catastrofe die nabij Londen

VAN DE SERVIËRS.

Een aardige foto van een Servisch muzikant met zijn doedelzak.

had plaats gehad, maar van de slachtoffers, die bij de ramp het leven gelaten hadden, werd geen woord gerept.

Wel werd er vermeld dat het in de lucht gevlogen gebouw, het huis van Raja Mullah was, bekend als de geheimzinnige goudmaker, die een goed jaar geleden met zijn kunst een paniek in de financieele wereld had veroorzaakt en dat de ontploffing veroorzaakt was tijdens nieuwe proefnemingen, die door hem gedaan werden en waarbij hij waarschijnlijk het leven verloren had. Over den dood van Lord Merton werd niets gezegd.

Op het oogmerk dat het dynamiet zijn vernielingswerk verrichtte werd Raja Mullah in een krankzinnigengesticht in de nabijheid van Parijs opgesloten.

Het stoomschip Dauphine had hem naar Havre vervoerd en vandaar werd hij per extra trein naar Parijs gebracht en voor den president der republiek geleid.

Hier trachtte men Raja Mullah over te halen zich als Franschman te laten neutralizeeren, en afstand te doen van zijn titel van Emir van Radjapoeloe.

De Oosterling, die nog steeds in zijn schitterend Oostersch gewaad gekleed was, hoorde de voorstellen kalm aan, zonder iets te zeggen. Alleen gleed zoo nu en dan een glimlach over zijn gelaat.

Hij werd als een vorst behandeld en de mooiste vertrekken van het presidentieele paleis werden te zijner beschikking gesteld, maar niets hielp; hij ging op geen enkel voorstel in en bleef weigeren het recept bekend te maken of het geheime middel te noemen.

Men stelde hem ten slotte voor, dat hij de heerschappij zou krijgen over een der zuidelijke en vruchtbaarste provin-

EEN DUITSCHE SLEEPMIJN.

Hierboven een foto van een onder bewaking der kustwacht gestelde Duitse Sleepmijn, die te Wijk-aan-Zee is aangespoeld.

2e GEVELWEDSTRIJD TE LEIDEN. 1914-1915.

Het gebouw van de L. A. T. O. aan de Steenstraat 55, dat de zilveren medaille verwierf in den tweeden gevelwedstrijd die te Leiden werd gehouden. Dit pand is door den architect H. J. Jesse gebouwd voor rekening van den heer J. Zaalberg te Oegstgeest. (foto Jonker).

2e GEVELWEDSTRIJD TE LEIDEN. 1914-1915.

De elf heerenhuizen aan de Oegstgeesterlaan te Leiden, die met de bronzen medaille werden bekroond. Deze huizen werden door den architect H. J. Jesse gebouwd voor rekening van den heer F. Los en de firma Gebr. Van Hoeken te Leiden. (foto Jonker).

cies van Algiers, dat men voor hem een paleis zou laten bouwen zoo mooi als nog nooit door een der Oostersche dichters beschreven was. Hij kreeg daarbij een vorstelijk jaargeld en de Fransche regeering zou er voor waken dat zijn rijk niet door invallen van woestijn-stammen of Marokkanen verontrust zou worden. Men zou zelfs aan zijn paleis een harem toevoegen, bewoond door honderd mooie vrouwen, de schoonste van alle landen, die zich daartoe zouden willen leenen. Grieksche, Syrische, Turksche, Spaansche, Noorsche, Joodsche. Hij had slechts te spreken en zijn wenschen zouden vervuld worden.

Zijn eenig antwoord op dit voorstel was een geheimzinnige glimlach.

Op hetzelfde tijdstip kwam het bericht van de ontploffing binnen, en men liet het hem lezen. De geheele ministerraad zag met spanning naar het gelaat van Raja Mullah, die zonder eenige emotie te verraden, het bericht las en het teruggaf, terwijl hij zeide: „Ik dacht dat het veel eerder zou gebeuren. Vier dagen heeft het geduurd eer ze op het knopje getrapt hebben en nu zegt de Engelschman nogal „time is money“... Wat doen ze ook in een ander z'n huis!”

VAN HET RAS, DAT VERDWIJNT.

Het opperhoofd der Zwartvoet-Indianen zingt ten behoeve van een phonograaf-maatschappij te Washington de oude krijgsliederen van zijn stam.

„Dus het recept en het kostbare middel is ook weg?“ vroegen verschillenden der aanwezigen.

„Dat zal de tijd moeten leeren!“ antwoordde Raja Mullah.

Daar men wel bemerkte, dat men op deze manier niet verder met hem kwam, besloot men hem krankzinnig te doen verklaren en hem in observatie te nemen.

Nog dienselfden avond werd hij naar een krankzinnigengesticht gebracht, in een verplegingskleed gestoken en in een observatie-cel opgesloten.

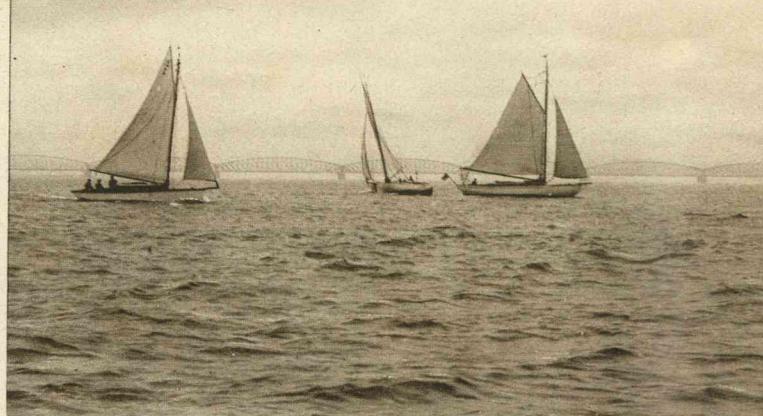
Zijn kleeren werden geheel losgetornd in de hoop iets te vinden dat eenige aanwijzing zou kunnen geven, waar de groote en door de geheele wereld

begeerde schat te vinden was, maar het onderzoek leverde geen resultaat op. In het gesticht onderzocht men zijn haar en zijn mond, doch ook daardoor werd men niets wijzer.

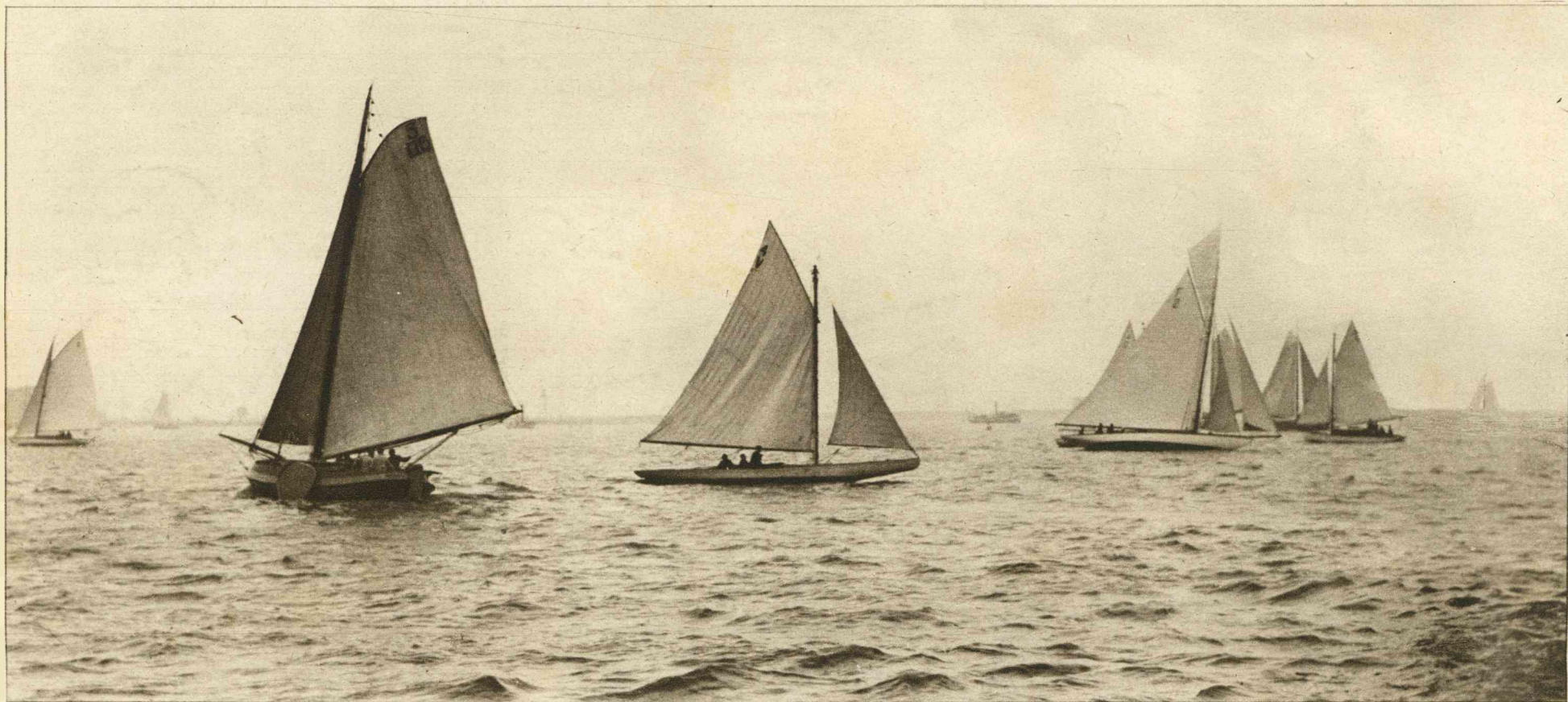
De Fransche regeering ontving van de Engelsche regeering een krasse nota, waarin haar rekertschap gevraagd werd omtrent de ontvoering van den Emir van Radjapoeloe. De Engelsche gezant kreeg daarop ten antwoord, dat zij van de ontvoering niets afwist, maar dat Raja Mullah krank van geest door Parijs liep te dolen en voor de openbare veiligheid in een der krankzinnigengestichten in observatie was opgenomen. Indien het zou blijken dat men met een simulant te doen had, zou Raja Mullah weer ter beschikking der Engelsche regeering gesteld worden. Engeland moest daarmee wel genoegen nemen, omdat, wanneer er veel over de zaak onderhandeld werd, al heel spoedig iets zou vutleken en daardoor een Europeesch conflict in het leven geroepen zou kunnen worden. Maar men had nog een doel met het opsluiten van Raja Mullah.

(Wordt vervolgd).

SPORTPANORAMA

Een drietal aardige foto's van de Zeilwedstrijden der Dordrechtsche Roei- en Zeilvereeniging op Zondag 16 Juli.

Op het Hollandsch Diep. Een overzicht van mededingende vaartuigen.

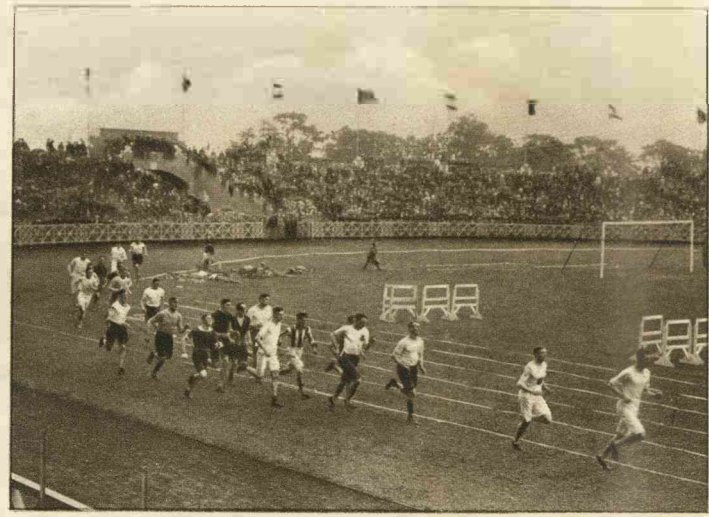

Sportfeesten voor Land- en Zeemacht in het Stadion. De aankomst der Koningin. („Rembrandt”)

Sportfeesten voor Land- en Zeemacht in het Stadion. H. M. de Koningin volgt de demonstraties met groote belangstelling. Naast H. M. de heer Van Aalst. (V.F.B.)

Onder talrijke regenbuien die later in een gestadigen regen overgingen, en met een krachtigen zeilwind zijn j.l. Zondag op het Hollandsch Diep de Zeilwedstrijden der Dordrechtsche Roei- en Zeilvereeniging gehouden. Ondanks het slechte weer was er tamelijk veel belangstelling, doch het warme zonnetje, dat vooral bij de toeschouwers de goede stemming er in moet brengen, vertoonde zich niet, wat wel jammer was. — Zaterdag en Zondag zijn in het Stadion te Amsterdam sportfeesten gehouden voor Land- en Zeemacht. Ondanks het slechte weer van Zondag, waren er toch nog vrij veel belangstellenden. Beide dagen woonden vele militaire en civiele autoriteiten de wedstrijden bij. De prijzen, die waren beschikbaar gesteld, werden door generaal Snijders met een passende toespraak uitgereikt. — Van de 42 deelnemers aan den 1000-K.M. tocht per motor (36-uur rit) hebben 31 den tocht volbracht. Een prachtig percentage dus. Vrijdagochtend werd de Residentie onder veel belangstelling verlaten, terwijl de eersten weder Zaterdagmiddag om half zes op den Boulevard te Scheveningen verschenen. — De Haagse Athletiekvereniging heeft gisteren nogmaals een afstandsmarsch Den Haag—Amsterdam uitgeschreven voor deelnemers aan de tochten A. B. om de officiële H. A. V.-medaille. Onze foto werd genomen aan den start, 'smorgens om zes uur aan hotel Terminus. Om 4 uur kwam de troep te Amsterdam aan, waar Zusterverenigingen uit Amsterdam vertegenwoordigers hadden gezonden om de deelnemers te ontvangen.

Sportfeesten voor Land- en Zeemacht in het Stadion. Het nummer hardloopen. (V.F.B.)

De aankomst te Scheveningen van de deelnemers aan den 1000 K.M.-motortocht. („Holland”).

De deelnemers aan den wandeltocht Den Haag—Amsterdam. (foto Hijmans).